

ANUL IV

NR. 25-26-27

1975

APRILIE — IUNIE

(SERIE NOUĂ)

REVISTA

NOASTRĂ

În acest număr :

DIALOG
LITERAR

**„George
Călinescu
se află
peste tot
în opera sa”**

Interviu
ou soția scriitorului

În numărul viitor :

Invitatul revistei :

MARIN SORESCU

- ACASĂ LA GEORGE CĂLI-
NESCU
- CODUL ETICII ȘI ECHITĂ-
ȚII SOCIALISTE
prof. Gh. CONSTANTINESCU
- „ROMÂNIA LIBERĂ”
(ilegală)
prof. P. DIMA
- CENTENARUL INDEPENDEN-
ȚEI ROMÂNIEI (1877-1977)
*EROI FOCȘĂNENI: Maiorul
Gheorghe Șonțu, de Adriana
PELIN, Gabrel DULCU, anul
III A*
- DINTRE SUTE DE CATARGE
- FOȘTI ELEVI AI LICEULUI
„UNIREA”
— *Anghel SALIGNY* de Ion
ROMANOAI
— *MESAJ GENETIC* de Ion
Larian POSTOLACHE
- ISTORIE LITERARĂ
*LEGĂTURILE LUI CEZAR PE-
TRESCU CU ORAȘUL FOC-
ȘANI* de Nicolae SCURTU
*DUILIU ZAMFIRESCU — AD-
NOTĂRI LA UN ARTICOL AL
LUI TITU MAIORESCU* de
Rodica OLTEANU
- MONOGRAFIA LICEULUI
„UNIREA” (IV)
- NOTE DE DRUM
*ÎNȚILNIRE CU MANUSCRISE-
LE LUI EMINESCU ȘI
CREANGĂ*
- CARTEA RARĂ
*JEAN BOUTIERE: LA VIE ET
L'OEUVRE DE ION CREANGĂ*
de Tiberiu DIMA, anul II A
- LITERATURĂ UNIVERSALĂ
*POEZIA EGIPTULUI FARAO-
NIC* de prof. I. LEU
- COLTUL VECHILOR CO-
LABORATORI
- ANCHETA REVISTEI
- ECOURI
- LABORATORUL CHIMISTU-
LUI AMATOR
- MATEMATICĂ

REVISTA NOASTRĂ

PUBLICAȚIE
A ELEVILOR
LICEULUI
„UNIREA”
FOCȘANI

Focșani, 15 aprilie 1975. Convorbire telefonică interurbană:

Prof. Petrache Dima: Casa Călinescu?

Doamna Alice Vera Călinescu: Da.

Prof. Petrache Dima: Colaboratorii „Revistei noastre” și membrii cercului școlar de bibliofilie de pe lângă Liceul „Unirea” din Focșani, vă roagă să-i primiți. E un vechi vis...

Doamna Alice Vera Călinescu: Vă aștept cu plăcere. Când veniți?

Prof. Petrache Dima: Peste 4 zile. Astăzi, vă expediem întrebările pentru interviu.

★

București, 19 aprilie 1975. Ploaia încă n-a stat. Vizita e sub semnul întrebării. Urmărim cu îngrijorare norii care se rostogolesc fără încetare. Spre ora 10, picăturile se răresc. Vremea se răzbună. Plecăm. Microbuzul străbate Capitala. Direcția: str. Vlădescu. Intrăm pe linia tramvaiului 5.

— La nr. 39, e un zid roșu, e un zid roșu, ne informează tovarășul Flaviu Sabău, cercetător la Muzeul literaturii române și prieten al „Revistei noastre”. Acolo-i casa lui G. Călinescu.

În zid, ici-colo, bolovani de riu, în culoarea lor naturală, pe un fond roșu. Originalitatea fanteziei călinesciene începe, așadar, chiar din stradă. În curte, în dreapta și stînga porții, sînt două odăi mici, cu ușile și ferestrele ogivale, expresie a stilului gotic, asimilat creator la proporțiile modeste ale ansamblului arhitectonic dominat de vilă. Bazinul din beton, din mijlocul grădinii, e străjuit de mai multe statuete din care cîteva asiatice ne introduc în atmosfera dramei „Șun”. Careul este închis de o clădire mai veche, încadrată, prin refacere, în planul general. Și aici, ușa în ogivă. Deasupra ei, o pictură pe sticlă, avînd ca personaj un călăreț chinez.

Gazdă bună, doamna Călinescu ne așteaptă la intrare.

— Bine ați venit!

Îi mulțumim călduros, dar ezităm să trecem pragul.

— A plouat...

— Nu se întîmplă nimic. Vom face curat.

Cu pioșenie, pășim în casa de unde au pornit în lume comori spirituale unice. Ce simțim? Vorbele se zvîrcolesc neputincioase.

Camera de lucru e așa cum a lăsat-o Călinescu: doi pereți acoperiți de cărți, de jos și pînă sus; într-un colț — biroul pe care se odihnesc ustensilele de scris, iar între ele un mular: mîna scriitorului; scaune și fotolii îmbrăcate în mătase aurie; tablouri și fotografii mai mult sau mai puțin cunoscute de marele public. În a doua cameră: tapi-serii, portrete, vioara, armonica, banchete, **scrinul** care dă titlul celebrului roman.

— În aceste încăperi aveau loc spectacolele date de soțul meu cu cercetătorii de la Institutul de istorie literară. Acum, să vă arăt vila.

În hol, alte obiecte evocatoare: ceasuri, lampadare pictate, iar în camera de alături — o impresionantă colecție de farfurii policrome.

Pe o scăriță de lemn, ajungem la etaj. Aici, e dormitorul care adăpostește, între altele, o colecție de păpuși adunate de pe diferite meridiane ale pămîntului.

Răsfoim în voie trei albume: într-o imagine — Călinescu copil, în altele — scriitorul cuprins de fiorul creației. Pelicula l-a imortalizat pe neobositul peregrin, dar și pe înflăcăratul orator la Academie sau în fața studenților.

D-na Alice Vera Călinescu: — Reproduceți ceea ce doriți.

Prof. Petrache Dima: Vă mulțumim, doamnă. Am dori să vedem și cîteva manuscrise.

D-na Alice Vera Călinescu: De-acord.

Acasă la George Călinescu

1 Numele Pristanda îl luase de mama lui, dar era porecla pe la Nadji Tudoraki, mersier en gros

ISTORIA LITERATURII ROMÂNE — 408

...demonstrându-și pe lângă talentul său de mare scriitor și o înaltă cultură științifică și literară. În anul 1888, după ce s-a întors din străinătate, a început să scrie pentru revistele literare și științifice. În anul 1890, a publicat în „Junimea” o lucrare intitulată „Despre literatura română”, în care a prezentat o sinteză a literaturii noastre din punct de vedere științific și istoric. Această lucrare a avut un mare succes și a fost considerată ca o contribuție importantă la cunoașterea literaturii noastre. În anul 1892, a publicat în „Junimea” o altă lucrare intitulată „Despre literatura română”, în care a prezentat o sinteză a literaturii noastre din punct de vedere științific și istoric. Această lucrare a avut un mare succes și a fost considerată ca o contribuție importantă la cunoașterea literaturii noastre.

Capitolul „Caragiale”, însemnarea de mai sus :
«Numele Pristanda îl luase din mediul comer-
sant, deoarece era porecla pe la 1856 a lui
Nadji Tudoraki „mersier en gros”».

...într-o scrisoare adresată lui Ștefan cel Mare, în anul 1482, în care se vorbește despre un om care se numea Pristanda și care era poreclat „mersier en gros”.

Adnotări la sfârșitul capitolului „Junimea”.

(Urmare din pag. 381)

Acasă la George Călinescu

Peste citeva clipe, apare cu un dosar voluminos. În el, surpriza surprizelor : „Istoria literaturii române de la origini până în prezent”, cu adnotările marginale pentru ediția a doua.

D-na Alice Vera Călinescu : La această nouă ediție a lucrat și la spital, până în ultimele clipe ale vieții.

Cu aprobarea doamnei Călinescu, fotografiem pagini din capitolele „Junimea”, „M. Eminescu” și „I. L. Caragiale”.

D-na Alice Vera Călinescu : Pofțiți plicul cu răspunsurile la întrebările dv. Îl deschidem.

(Continuare în pag. 401)

30 de ani de la înfrîngerea Germaniei hitleriste

„ROMÂNIA LIBERĂ“

(ilegală)

Inițiat din inițiativa și sub conducerea P.C.R., în ianuarie 1943, ziarul patriotic „România liberă“ a jucat un rol important în lupta împotriva clictii militaro-fasciste, care, din porunca lui Hitler, împinsese țara într-un război nedrept. El a apărut în condiții deosebit de grele: reprimarea forțelor progresiste se întetise ca urmare a serioaselor în-

România Liberă!

Anul II, Nr. 1

ZIAR PATRIOTIC

28 ianuarie 1944

CHEMAREA FRONTULUI PATRIOTIC ROMÂNI,

America, Uniunea Sovietică și Anglia au declarat — prin țelii lor de stat — la conferința dela Teheran :

„Nici o forță din lume nu ne poate împiedeca să n'nicim armatele hitleriste: se uscat, submarinele lor în mare și de a distruge din aer uzinele lor de război”.
Hitler și banda lui și liu că au pierdut războiul și că vor ni nimiceli. Totuși ei continua să sacrificie milioane de vieți, să distrugă țară și popoare numai ca să amăe cu câteva luni pețrea lor sigură. Puhoiul hoardelor hitleriste — bă-tate și mănate de armata roșie — se revarsă asupra țării noastre, aducând cu ele toate ororările războiului nimicitor. Totă țara e dela cămăe și de la moarte.”

frîngeri suferite de mașina de război, care îndoliase întreaga lume. Cea mai mică rezistență era scump plătită. Dar nici lagărele de exterminare, nici spinzurătorile, nici execuția sălbatică pe stradă sau aiurea n-au înspăimîntat omenirea aflată în cea mai grea cumpănă din istoria sa.

Înfruntînd teroarea neagră, militanți ai partidului, muncitori tipografi și intelectuali de frunte au redactat și difuzat această publicație, ai cărei verb înflăcărât emoționează și astăzi :

„ROMÂNI, a sosit ultima clipă cînd mai putem rupe cîrdășia cu Germania hitleristă și ieși din războiul nemțesc. Mîine, cînd trădătorul Antonescu va reuși să trimită ultimul soldat român pentru acoperirea retragerii hoardelor hitleriste și cînd ele vor năvăli la noi în țară, va fi prea tîrziu! (...)

Ofițeri și soldați, nu mai ascultați ordinele lui Hitler și Antonescu,

Prof. P. DIMA

(Continuare în pag. 385)

CENTENARUL INDEPENDENȚEI ROMÂNIEI (1877-1977)

Eroi vrînceni

Maiorul George Șonțu

La 9 mai 1877, România se declară independentă, îndeplinind astfel năzuința de veacuri a poporului nostru. Pentru cucerirea independenței, România se alătură armatelor ruse începînd războiul cu Turcia. Se duc lupte grele la Plevna, Grivița, Rahova și Smîrdan.

La 30 august 1877, Regimentul 10 dorobanți — Putna începe o luptă aprigă cu dușmanul, încercînd cucerirea Plevnei. Cad eroic multi vrînceni printre care: maiorul G. Șonțu, căpitanul L. Carcalia, locotenentul C. Stănescu, sublocotenentul Gh. Botescu și un șir lung de dorobanți.

George Șonțu s-a născut la 5 octombrie 1841, în Focșani. Fiu de militar, după anii petrecuți în orașul natal, alege și el aceeași carieră. Tatăl său, Nicolae Șonțu, a fost un patriot înflăcărat, luptător pentru cauza revoluției de la 1848 și a înfăptuirii Unirii.

Anii de școală i-a făcut la Focșani. La 18 ani George Șonțu intră în Școala militară de ofițeri din București, pe care o termină la 10 iulie 1861. Tinărul sublocotenent e repartizat la Regimentul 5 infanterie aflat cu subunitățile sale la Brăila și Galați, apoi la Batalionul 1 vînători, Regimentul 2 infanterie, iar în 1871 la unitatea de dorobanți.

În 1874, Șonțu era deja maior, du-

pă o ascensiune rapidă (24 ianuarie 1864 — locotenent, 2 octombrie 1867 — căpitan, 15 iunie 1874 — maior).

În 1875, întîlnim pe maiorul Șonțu în funcția de comandant al Batalionului 1 al Regimentului 6 dorobanți (devenit la 1 februarie 10 dorobanți).

Cei care l-au cunoscut în acea vreme ni-l înfățișează ca: „un bărbat frumos, de statură înaltă, cu părul, mustățile și favoriții negri ca pana corbului în contrast cu fața-i albă... Era scump la vorbă. Cuvîntul său, rostit rar, avea mare greutate. Cugeta și chibzuia adînc. Acest om serios avea un suflet mare”.

„O instrucție superioară, cîștigată prin stăruință exemplară, ajutată și de inteligența-i rară făcuse din el un capabil și brav militar. Pe lângă aceste superioare calități, educația îngrijită ce primise, bunătatea inimii... îl făcea... iubit de amicii și camarazii săi”. („RĂZBOIUL”, nr. 60, din 20 septembrie 1877).

La 10 aprilie 1877, în fruntea batalionului pe care îl comanda se deplasează la Tecuci, iar apoi, cu întregul regiment, la sud de București, în zona de concentrare a Diviziei a 3-a.

La 13 august, trece Dunărea împreună cu regimentul din care făcea parte. Conducîndu-și cu mîiestrie batalionul în executarea misiunilor primite, ajunge la 25 august lângă sistemul fortificat al inamicului, de la Plevna.

În timp ce artileria română și artileria rusă băteau fără încetare asupra Plevnei, maiorul Șonțu era în

mijlocul ostașilor săi pregătindu-i pentru atacul hotărât a se executa la 30 august.

„De evenimentele mari prin care vom trece în curînd ne mai despart puține ceasuri. Țara așteaptă să ne comportăm cu bravură. În mîna voastră este soarta patriei. Fiți vrednici urmași ai străbunilor noștri, dragii mei. Siliți-vă să nu ne dați de rușine” — se pare că ar fi spus el în acele clipe.

A sosit și ziua de 30 august. Era o zi mohorîtă, cețoasă și ploioasă. Dorobanții, în formațiune de luptă așteptau semnalul de atac.

În fruntea detașamentului, maiorul Șonțu strigă: „Băieți! Să fiți viteji, să înaintați bărbătește. Ni s-a încredințat cinstea de a deschide lupta; să fim vrednici de aceasta; să arătăm că sintem români și nu ne temem de vrăjmași. Înainte!”

În timpul luptei, maiorul e răpus

de un proiectil dușman. Simțind că îl părăsesc puterile, strigă spre dorobanți: „Sînt al vostru, copiii mei. Mergeți înainte, că vin și eu!” Dorobanții continuă lupta. Comanda e preluată de căpitanul Leon Carcalia, care cade puțin mai tîrziu, apoi de locotenentul Chivu Stănescu, care moare și el eroic pe cîmpul de luptă.

Dorobanții vrînceni nu mai pot fi însă opriți.

Din păcate, în arhiva focșăneană nu se găsesc acte privitoare la George Șonțu. Nu se păstrează nici măcar certificatul de naștere al acestui brav fiu al orașului nostru.

Mayorul Șonțu împreună cu ceilalți eroi focșăneni constituie o pagină de glorie în războiul pentru Neațîrnirea României.

Adriana PELIN
Gabriel DULCU
anul III A

„ROMÂNIA LIBERĂ”

(ilegală)

(Urmare din pag. 383)

nu vă sacrificați viața pentru apărarea cotropitorilor nemți, cu prețul distrugerii țării și poporului“ („Chemarea Frontului Popular”).

„În cîteva zile, la Curtea Marțială a Comandamentului militar al Capitalei, ofițeri ai armatei române, magistrați și combatanți vor judeca grupul de patrioți în frunte cu profesorul Vlădescu Răcoasa, avocatul Mihai Magheru, muncitorul Petre Ion de la Gaz și Electricitate, fostul ministru Petre(u) Groza și inspectorul școlar Simion, arestați și anchețați la Siguranță, după cunoscutul sistem hitlerist, din ordinul trădătorilor de neam, din ordinul Gestapoului. Ei sînt învinuiți de „crima” de a fi fost în conducerea organizației „Uniunea Patrioților”, de a fi luptat ca atare împotriva războiului hitlerist, pentru ruperea cîrdășiei cu Hitler și izgonirea nemților din țară, pentru libertatea și independența țării, pentru unirea tuturor forțelor patriotice în acest scop (...).

Clodius, ambasadorul jafului nazist prin „tratative economice”, a fost în țară. A cerut tot grîul, petrolul, vitele, tot ce mai rămăsese neprădat. Foametea cea mai cumplită se va așterne peste țara pustiiată de hoardele hitleriste. Bandiții fasciști sînt zvîrliți afară din Ucraina, n-o mai pot prăda. Antonescu le dă ca pradă România“ („În momentul decisiv”).

Sînt fragmente din nr.1, anul II (28 ianuarie 1944) — ziarul*) are dimensiunea unei coli obișnuite și e tipărit pe o singură parte. Astfel, putea fi ușor întocmit și răspîndit.

*) Exemplarul pe care-l deținem ne-a fost dăruit de tov. prof. I. Stăvărache. Ii mulțumim și pe această cale.

ȚARA

M-am întrebat cîndva :

Ce este țara ?

Și-atunci Carpații mi-au

răspuns

Că țara-i susur de izvoare,

Că-i codrul în amurguri,

Că-i vulturul ce zboară-n

zare.

Iar Dunărea bătrînă

Mi-a spus că țara-i cîntul,

Că este tot veșmîntul

De ape și păduri.

Mi-a spus apoi un om

Ce este țara :

E sufletul din oameni,

E cîntecul din zare,

E dragostea cînd sameni

Sămînța roditoare.

Mirela SAMOILĂ

clasa a VII-a

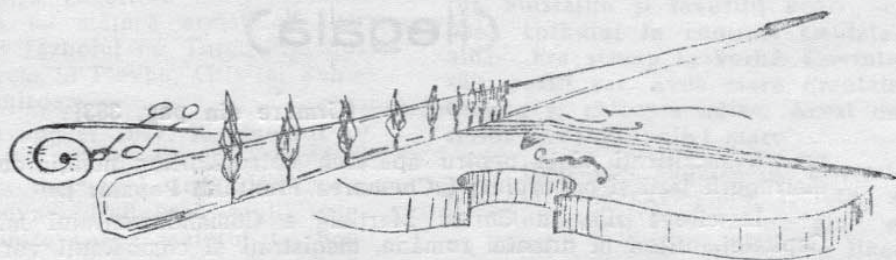
Școala generală „Simion

Mehedinți“ — Soveja

Dintre sute**IDEEA DE DRAGOSTE**

România e-un etern dialog dintre demnitate, omenie și castitate — îi șopti oțelarului riul fosforescent de oțel ; România e destinul tău din care te vei naște veșnic — îi șopti țăranului lanul de grîu ; România este ea însăși — îi șopti zidarului proaspătul zid ; România este ideea de devotament, și ideea de dragoste, și ideea de victorie — îi șopti minerului nevăzuta pasăre a adîncului...

Virgil PANAIT

„PE LINGA PLOPI FARA SOT.“

DAN GINA
on. V. A.

PORTRET

Înaltă, dar slăbuță și strînsă la mijloc,

Cu ochii ei ca două mure negre,

Cu capul mic, cu părul strîns în coc,

E mama care-mi stă mereu de veghe.

Cu gura-i zîmbitoare și glasul ei fierbinte,

E bună-nvățătoare și-i mîndră ca părinte.

Nicușor POPA,

clasa a VIII-a

Școala generală „Simion Mehedinți“ — Soveja

de catarge

AMURG VINETIU

Eu sint copilul vostru, cîmpuri negre,
Din griul vostru m-am născut, dintr-un murmur,
Din maci, din fluturi, girle și cireșe
Și din însingurarea boltei de azur.
V-am moștenit tăcerea sugrumată
Și plînsul în amurguri vineții și reci.
De ce mă chinuiți cu aspre întrebări :
„Cînd vei veni din nou ?
Cînd o să pleci ?“
Voi coborî, prieteni din copilărie,
Să m-așteptați aici în margine de drum
Căci voi veni la marginea amintirii
Cu tîmple de lună, picioarele de scrum.
Și-om sta aici de vorbă toată noaptea
Și-n zori ne-om duce la culcare sub un plop ;
Sub coaja lui crescută din descîntec..
Și-n urmă vremea curge strop cu strop...

PRIMAVARA AMARUIE

În joc, în soare și-n cenușă,
Același vînt răsună mii de ani
Azurul curge ploi și vise
În cupele regale de castani.

Să bem acum licoarea
fermecată,
Rămînem tineri mii de ani,
Să bem azur turnat de fire
În cupele regale de castani !

Dă-mi mîna, primăvară
amăruie,
Să pipăi boabele din al meu
lan,
Să bei azur și poezie,
Din cupa mea regală de
castan !...

Constanța TAZLĂU
anul IV D

CÎNTECUL UNEI CLIFE

Mă smulg din noapte, cu stelele pe umeri
Și ochii mă dor de-atîta întuneric
Și țipă sălbatic în mine uritul
Și mă plîng cu flăcări stelele și cu
lacrimi vîntul.
Mă smulg din visuri cu otrava pe suflet,
Și mi se prăbușesc umerii sub povara
nimicului,
Dar încep să se-adune florile gîndului,
Și-ncep să alerg sub aripa vîntului
Mă smulg din nimic cu nimicul pe buze,
Și-otrava aceasta omoară cuvîntul !
Și țipă sălbatic pămîntul
Și mă plîng copacii cu frunze și ochii cu
lacrimi.

Dar mă va vindeca vîntul.

Doina NEAMȚU,
anul II C

La revedere în 1985!

O nouă promoție a ieșit de pe băncile școlii noastre. Clipa despărțirii a fost trăită în cadru festiv. La 23 mai 1975, elevii anului IV au predat cheia liceului colegilor lor din anul III. Gestul simbolic a intrat în tradiție. Emoții, destăinuirii.. Dar să le dăm cuvîntul reprezentanților lor :

Lucia NOVAC, anul IV A : — Ne luăm rămas bun de la acest liceu, care a fost leagănul formării noastre ca oameni. E greu să exprimi în cuvinte tot bagajul afectiv trăit într-un moment ca cel de acum, care înseamnă pentru noi poarta intrării în viață.

Ne-am bucurat de minunate condiții.

Mulțumim tuturor celor care ne-au ajutat să ne adăpăm la izvoarele neseceate ale științei și culturii. Nu-i vom uita niciodată!

Valeria CHERCIU, anul IV B : — E mai, e sărbătoare și pretutindeni răsună cîntecele mai vesele sau mai triste ale despărțirii...

E primăvară și-n alaiul florilor roșii și albe alte flori formate din inimile înflăcărâte ale absolvenților se încing într-o horă mare, a tinereții și a muncii.

Ceasul bate ultimele ore ale vieții de elev, clopoțelul ne cheamă pentru ultima dată în clasele atât de familiare nouă... E clipa despărțirii de atîția oameni dragi, e clipa aducerilor-aminte.

Am crescut sub ochii dascălilor noștri, ai acelor oameni care ne-au condus pașii în lume. Ne despărțim, iubiți profesori! În atmosfera parfumată a primăverii, se înalță acorduri de harfe. Vă cîntăm tuturor. Apreciați gestul nostru simbolic și primiți-ne urările de fericire și sănătate. Ele sînt expresia unei adînci recunoștințe.

Ionelia SIMION, anul IV C : — Ne stăpînim cu greu sentimentele, acum cînd a început numărătoarea inversă, ce va marca clipa care pune capăt unei perioade frumoase și plăcute din viața noastră. Am pătruns acum cîțiva ani pe poarta acestui vechi lăcaș de cultură, maiestos prin aspectul pe care îl impune. Copii fiind, am venit atunci să ne realizăm plenar.

Vom face totul ca să dovedim că munca părinților noștri spirituali n-a fost în zadar.

Mult succes în viață întregii promoții 1975!

Constanța TAZLĂU, anul IV D : — Am trăit împreună patru ani. Patru ani lungi ca patru vise.

Ce simțim acum? Să ne analizăm cu luciditate, tinzînd spre acel ideal echilibru sufletesc și să-i înțelegem pe cei din jur ca pe noi înșine. De azi înainte, luciditatea va fi constanta maturizată a personalității noastre. De azi înainte, greșelile noastre nu vor mai avea nici o acoperire în fața conștiinței obștești. Franchetea, generozitatea, iubirea pentru semenii noștri nu vor mai avea nici o valoare dacă vom ignora propria noastră răspundere.

Am dori, ca peste zece ani, în această sală sobră, să ne stringem miinile, ca semn al demnității și al realizării depline.

Carmen GRIGORAȘ, anul IV E : — Este ultima noastră zi, cînd mai existăm încă vii în paginile catalogului. Odată cu trecerea ei, vom deveni plini de amintiri nostalgice. Și aceasta, pentru că liceul era viața, un petec de cer și o mare de vise — adolescența.

Aici, am învățat să zîmbim soarelui și lunii. Aici, ne-am îndrăgostit de două miini și o bucată de cretă, de un colț de geam și un perete de zid. Aici, ni s-au deschis ferestrele sufletului, privind cu nesaț, în fiecare zi, aceleași miini și aceeași bucată de cretă.

Cei patru ani s-au scurs prin clepsidra timpului și iată că am rămas cu amintirea vie a unei vieți trecute și trăite. De fapt, nu trebuie să ne gîndim la un sfîrșit, ci la noul drum, pe care vom pași miine. Orice sfîrșit determină un început, dar măreția acestui început este întodeauna alimentată proporțional de roadele trecutului.

Codul eticii

și echității socialiste

EDUCAȚIA PRIN MUNCĂ

Din întregul Cod, care sintetizează pe plan superior esența transformărilor revoluționare din perioada edificării societății socialiste în țara noastră, m-aș opri pe scurt la ideea de muncă exprimată sub diferite forme în articolele 10, 11, 24, 27 și 28.

În procesul muncii, omul s-a autocreat. Munca presupune folosirea gândirii pentru rezolvarea problemelor pe care viața le pune în fața oamenilor. Transformarea naturii, a societății, a lui însuși cere eforturi continue, stăruință zilnică, fi cultivă voința, necesitatea de a acționa, demnitatea de a fi stăpînul propriei sale opere a mediului modificat de el. Munca dezvoltă simțămintele oamenilor, gusturile, dragostea pentru frumos. Roadele muncii l-au bucurat întotdeauna pe om. Orașele, șoselele, drumurile de fier, rețeaua aeronațică, marile complexe industriale, întreaga civilizație sînt rezultatul muncii făcute ceas de ceas, zi de zi, an de an, generație de generație, de către părinții noștri și părinții părinților noștri, din moși strămoși, după cum civilizația viitorului va fi rezultatul muncii, al efortului, al vieții noastre, al urmașilor noștri și al urmașilor urmașilor noștri. Munca a fost, rămîne și va fi cel mai de seamă mod de manifestare a celor mai de seamă calități ale omului. Astăzi, pe temelia proprietății socialiste se vedește mai limpede rostul activității de creație a maselor largi populare. Munca este cea mai însemnată formă de manifestare a atitudinii oamenilor față de societate, față de colectivitate, de interesele și năzuințele acesteia. Munca în socialism este realmente un drept, dar și o da-

torie, o obligație. De aceea clasa muncitoare în lupta sa a formulat cu înțelepciune și a susținut cu tărie și consecvență: **nici muncă fără piine, dar nici piine fără muncă.**

Iată de ce în cadrul principiilor și normelor muncii și vieții comuniste ale eticii și echității socialiste se pot citi formulări cu caracter de norme ca: „Membrii Partidului Comunist Român și ai Uniunii Tineretului Comunist au obligația... să-și îmbogățescă permanent orizontul cultural științific” (art. 11). În articolul 24, de asemenea: „Membrii Partidului Comunist Român, și ai Uniunii Tineretului Comunist... trebuie să combată cu fermitate tendințele de căpătuială, parazitismul, înșelătoria, specula și mita, orice formă de obținere a unor venituri ilicite, de însușire prin abuz sau necinste a roadelor activității altora”. Ca și în articolul 28: „toți comunistii — părinți, cadre didactice, activiști ai organizațiilor de masă și obștești — au îndatorirea primordială de a asigura pregătirea tineretului pentru muncă și viață”. Ideea esențială a articolului 28 este răspunderea ce revine familiei în a învăța pe copil să prețuiască munca. Se înțelege de aici că baza solidă a educației oricărui tînăr este munca. În acest spirit — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara din 3—5 XI 1971 — trebuie educați copiii și tinerii patriei noastre. Acestea trebuie să constituie cerințe obligatorii față de omul nou, înaintat cu o înaltă conștiință socialistă”.

prof. Gheorghe CONSTANTINESCU

Debut

O altă vacanță

Colea-Laris BOBOC

clasa a VIII-a,

Liceul „Al. I. Cuza” Focșani

În fiecare an, în vacanța mare, veneau amîndoi la bunici... Dana sosea întotdeauna în prima marți din iulie, iar bunicii o așteptau dimineața în gara din vale. Radu venea tot în iulie, dar miercurea, cu trenul de seară.

Dana, miercurea, pornea visătoare ca o noapte de mai, fără să se gîndească unde merge. Se ducea mereu pe aceeași potecă, pe marginea căreia înfloriseră alb salcîmii. Razele zglobii ce se strecurau prin frunzișul de smarald îi luminau ochii mari și limpezi, așintiți undeva departe, în necunoscut. Smulgea din mers cîte o frunză pe care o rupea în bucățele mici, mici și le arunca în iarba deasă de pe marginea cărării fierbinți. Era liniș'e, o liniș'e adîncă, iar fata mergea încet, îndreptîndu-se... nici ea nu știa unde!

Radu pornea iute, vijelios ca un pîrîiaș de munte, clocotitor, dar din ce în ce mai liniștit pe măsură ce se apropia de zăvoiul prin care alergase de atîtea ori și pe care îl revedea an de an.

Cînd ajungea pe podul înnegrit de vreme și de ploa, dădea drumul în apă unei flori, pe care o culesese pe cale. Se sprijinea de barele aproape putrede ale acestuia și privea cum este dusă de ape departe, tot mai departe.

Pornea apoi spre cărarea străjuită de salcîmi. Atunci apărea fata cu un buchet de flori și frunze, pe care îl arunca în sus și îl lăsa să cadă în ploaie deasă peste părul blond, despletit și peste umerii fragezi.

Treceau unul pe lîngă altul dîndu-și binețe. Ea se oprea, la rîndu-i, pe pod, privea o vreme rostogolirea în murmur a undelor, asculta parcă o muzică numai de ea auzită și înțeleasă, apoi pornea mai departe. Ajungea într-un luminiiș, se întindea pe iarba moale și închidea ochii; îl plăcea nespus cînd soarele își plimba razele peste fața-i plîpîndă și grea de gingășie.

Radu ajungea în zăvoi, asculta trîlurile pîsărelelor, alerga printre salcii și răchiie, apoi se oprea pe malul rîului și se scălda.

Anul acesta însă n-a mai fost așa. Radu n-a mai aruncat floarea în apă; a lăsat-o pe bara podului, în locul unde se oprea Dana, și a plecat mai departe. Fata, care-l observase, l-a privit, șireată, pe sub gene, zîmbînd.

Radu privea acum viața, natura, cu alți ochi. În sufletul său se produsese o schimbare; n-a mai alergat prin zăvoi; îl privea parcă de undeva de sus. Se întrebă acum de ce a lăsat floarea acolo... Nu știa ce s-a petrecut cu el...

S-a înapoiat pe același drum. Pe bara podului, acolo unde lăsase el floarea, a găsit un firicel de „nu mă uita”. Era fericit... Ar fi vrut să alerge după Dana, dar n-a făcut-o... A luat floarea și a strîns-o la piept... Da, da, era fericit! Nu știa însă de ce.

A plecat cu pași rari spre casă, privind floarea albastră. Într-un tirziu își ridică ochii. Pe un cer albastru ca o petală de „nu mă uita”, două rîndunele dansau într-un balet de grații și taine, în timp ce undeva sus, sus, mult mai sus, o ciocîrlie străpungea universul cu chemările unei singurătăți dureroase.

Strămoșii săi au trăit în Franța, de unde, în timpul domniei regelui absolut Ludovic al XIV-lea, familia Saligny este obligată să-și părăsească patria și să plece în pribegie, stabilindu-se în Prusia. Pe la mijlocul secolului al XIX-lea, Alfred Saligny și soția sa au fost angajați de niște brieri moldoveni din Focșani, ca profesori pentru instruirea odraslelor lor. Ei se distingeau printr-o aleasă cultură. Nemaiputând suporta pretențiile stăpînilor, se eliberează de angajamentele încheiate și înființează un pension de fete în orașul nostru.

În primele zile ale lunii mai 1854, în timpul unei călătorii, soții Saligny sînt prinși de o ploaie torențială și obligați să se adăpostească la un han din Șerbănești (azi. jud. Galați). Aici s-a născut **Anghel Saligny**, care avea să fie un geniu al tehnicii românești.

În Focșani, și-a petrecut copilăria și a învățat carte de la primele slove și pînă la terminarea gimnaziului „Al. I. Cuza” (azi Liceul „Unirea”).

După Unirea Prîncipatelor, familia Saligny ceru și obținu cetățenia română.

Anghel Saligny continuă studiile liceale la Postdam, iar pe cele universitare la Berlin și la Școala Tehnică Superioară din Charlottenburg. Deși i s-au oferit condiții ispititoare, tînărul inginer n-a acceptat să

Foști elevi ai Liceului „Unirea”

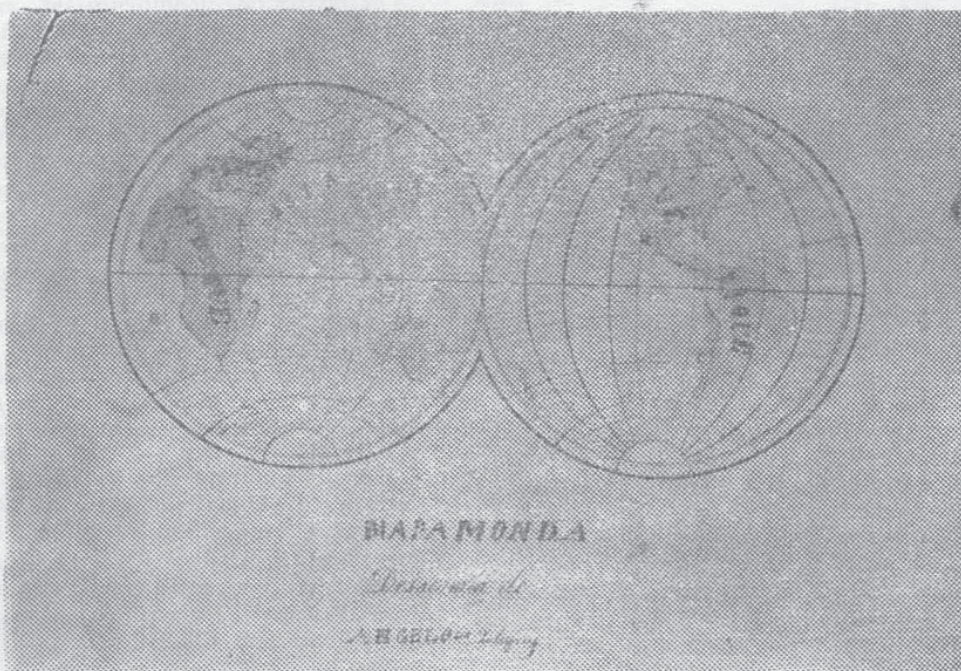
ANGHEL SALIGNY

rămînă în Germania, declarînd că el venise acolo să învețe, nu pentru a-și căuta norocul. Îl rodea dorul de patrie.

Întors în țară, este primit la Ministerul de Lucrări Publice, cu gradul de inginer clasa a III-a. De la

Ion ROMANOAI,
fost elev al Liceului „Unirea”

(Continuare în pag. 392)

Foști elevi ai Liceului „Unirea“

ANGHEL SALIGNY

(Urmare din pag. 391)

început, s-a impus ca un specialist bine pregătit și onest.

Dorind să formeze un corp tehnic românesc, Anghel Saligny s-a prezentat în audiență la Brătianu.

— Mă numesc Anghel Saligny...

— Știu cine ești și știu că te aგიți în legătură cu tehnicienii români...

— Da, domnule prim-ministru, și eu și alți ingineri români sîntem gata să sprijinim această chestie...

— Nu ne trebuie ingineri români. Avem nevoie de agricultori, pentru că România va rămîne țară agricolă. Ingeri găsim în străinătate cîți ne trebuie...

— Fiecare țară, care vrea să progreseze, își creează propriile cadre de tehnicieni. Avem condiții naturale, dar agricultura singură nu se poate dezvolta. Și apoi a aduce ingineri străini costă mai mult...

Timpul va fi de partea lui. În primăvara anului 1879, o echipă de ingineri români este însărcinată cu proiectarea liniei ferate: Buzău — Focșani — Mărășești. Executată înainte de termen, în vara anului 1881, aceasta a fost prima linie ferată realizată în întregime cu forțe românești.

Îndeplinindu-se absolut toate prevederile tehnice, costul mediu al unui km a fost sub 100 000 lei, în vreme ce străinii pretindeau 270 000 lei pe km.

Inaugurarea solemnă s-a făcut la Focșani, la 18 octombrie 1881. Inginerii și arhitecții prezenți aici au înființat Societatea Politehnică, în fruntea căreia a fost ales Anghel Saligny, în vîrstă de numai 27 de ani.

În același an, i se încredințează construcția liniei ferate Adjud — Tg. Ocna. La Onești și Urechești, el proiectează și realizează poduri combinate, de șosea și cale ferată, primele în țara noastră. O dublă întrebuințarea va avea și podul lung de 430 m, aruncat peste Siret, la Cosmești. Această operă, care i-a adus consacrară de mare inginer, a fost distrusă în timpul primului război mondial și refăcută după planul inițial.

La construcția drumurilor și antrepozitelor de la Galați și Brăila, Anghel Saligny folosește pentru prima dată în lume betonul armat. Dar cea mai importantă lucrare rămîne podul de la Cernavodă, proiectat în 1888 și construit în 1890—1895. La vremea aceea, era cel mai lung din Europa.

El s-a îngrijit și de amenajarea portului Constanța. Aici a introdus pentru prima oară la noi piloții și radierele din beton armat în construcțiile portuare. De asemenea, a proiectat silozurile și stația de petrol; a pus bazele șantierului naval de la Turnu-Severin; a construit calea ferată Tg. Jiu — Filiași, tunelul de cale ferată din Valea Mostiștei, portul Ramadan (Giurgiu). Și enumerarea ar putea continua.

În 1907, fostul elev al Liceului „Unirea“ devine președinte al Academiei Române, funcție pe care o onorează pînă în 1916.

Se stinge din viață în 1925.

Foști elevi ai Liceului „Unirea“

Ce de rădăcini,
Ce de rădăcini,

Trec pe sub hotarul meu la vecini,
Apoi se întorc, se răsfiră și ies,
Din necunoscut, în neînțeles,
Înscriindu-și ca fiarele saltul...

Intră într-un veac,
Ies într-altul,
Că timpul prefăcut în pulbere zace
Cu trecutul în viitor,
Cu prezentul în carapace,
Urmărind o traiectorie ca o stea.

O, cine-ar putea,
Oare cine
Să dezlege clipa ce vine,
Din adânc, din necunoscut,
Ca să-mi facă nevăzutul văzut
Și să-mi arate, să știu,
C-un ceas mai devreme, neștiutul târziu.

Cîteodată, bîntuit de capricii,
Mă joc „de-a v-ați ascunselea“ cu
bunicii

Și cu străbunii preistorici, ce în tăcere,
S-au furișat în mine, prin unghere,
Dar, cînd li se face dor de lumină, de
flori

De-o fată frumoasă, de minuni, de culori,
Adulmecă prin acest „acum“ depărtat,
Timpul lor rămas nelucrat
Și din vremi de demult, abisale,
Vin pe rînd să-mi deie tîrcoale
Pătrunzîndu-mă tainic, furiș..

Sufletul atunci mi se face păienjeniş,

Că prezentul, viitorul, trecutul,
Infinitul-mic,
Absolutul
Se proiectează pe rînd și laolaltă.

Și mă simt părăsit ca-ntr-o haltă
Prin care nu mai trece nici un tren...

Prezentul se face trecut,
Efemerul etern,
Și la răscruci, EU, punct de întîlnire,
Între ce-a fost și devenire.

MESAJ GENETIC

Iui N. Filip

de

Ion Larian
POSTOLACHE

Istorie literară

LEGATURILE LUI CEZAR PETRESCU CU ORAȘUL FOCȘANI

scrisori inedite

Personalitate marcantă a literaturii române, Cezar Petrescu a desfășurat o vie și bogată activitate scriitoricească și obștească. Editor și director de ziare și reviste, gazetar neîntrecut, traducător profund, romancier prolific, conștiincios coautor de manuale școlare, fin și obiectiv cronicar literar, începător în scenarii și piese de teatru, avid cititor de literatură română și străină, autorul „*Întunecării*” a fost un admirabil conferențiar. Glasul său a putut fi auzit în aproape toate orașele româniei. La București, Iași, Cluj, Brașov, Sighișoara, Oradea, Timișoara, Focșani, Piatra Neamț, Bacău, Sibiu, Botoșani și în multe târguri și sate, vocea sa plăcută și atractivă, debitul său verbal și frumusețea expunerii atrăgea un public numeros. De fiecare dată, când trebuia să conferențieze, se pregătea temeinic, se documenta cu multe zile înainte, dovedind aceasta ne-o dau bruioanele conferințelor care sînt pline de însemnări, adnotări, trimiteri, ștersături și adăugiri.

La Focșani, Cezar Petrescu a fost invitat de mai multe ori de către cunoscutul folclorist Ion Diaconu, pentru a conferenția despre *Mihai Eminescu, Roman și realitate* și despre *Duiliu Zamfirescu*, a cărui amintire stăruie cu gravitate în perimetrul Focșanilor.

La toate chemările, Cezar Petrescu răspunde cu promptitudinea-i caracteristică, mergînd în ținutul Vrancei cu sfințenie spre a se confesa. Reconstituirea conferințelor ținute de Cezar Petrescu la Focșani o întreprindem pe baza corespondenței trimise de ctitorul „*Cîndirii*” inimosului și autenticului cărturar Ion Diaconu, care a avut nobila idee de a depune această prețioasă corespondență în bogatele fonduri de manuscrise ale Bibliotecii Academiei R.S. România, de unde o transcriem.

Cezar Petrescu, așa cum bine reiese din misivele alăturate, era un entuziast, un comunicativ și un patetic conferențiar. Temele pe care le aborda erau susținute cu exemple, citate și analogii din alte literaturi, ce sporeau și mai mult farmecul ideilor pe care le comunica cu o dezinvoltură specific scriitoricească.

Cele 8 scrisori pe care le transcriem, în continuare, in extenso, se află în fondul Cezar Petrescu din Biblioteca Academiei R. S. România, înregistrate sub numerele 108695—108702, datînd din perioada anilor 1935—1937. Din fiecare iradiază cite un fascicol din lumina, căldura, emoționalitatea și cultura lui Cezar Petrescu.

(1)935 Noiembrie 21
Str(ada) Dr. N. Tomescu 4
București

Iubite domnule profesor,

Înainte de toate, rog să-mi iertați aspectul steno-telegrafic al răvașului de față. Timpul, ceasornicul e de vină. Mă supun la toate cele indicate în scrisoarea d(umi)țale. Cu rezerva doar că eu n-am „dorit” nicidecum să vorbesc la teatrul Pastia și în aiurea. Sună ca un fel de condiție. Nici n-am gîndit. Cum sînt cam afon, dimpotrivă, aș fi

fost bucuros să conferențiez într-o sală cât mai modestă în spațiu, ca să spun conferința la... urechile auditorului. Subiectul ar fi fost „Actualitatea lui Eminescu”. Cam elastic, tocmai ca să văd ce voi scoate din acest subiect, în ajunul conferinței, când după un vechi și iremediabil nărav (școlăresc, firește) îmi voi scrie în ultimul moment... Iema. Ora sosirii n-aș ști s-o precizez de acum. Un tren de după masă desigur — accelerat ori rapid de Moldova. Îți voi telegrafia cu 2-3 zile înainte. Cum lipsesc vreo 15 zile din Buc(urești) pentru a termina o carte, sînt pușini sorși să ne putem vedea înainte de conferință. Aceasta pentru a evita un deranj inutil din partea dumatăle.

Cu bune salutări
Cezar Petrescu

(pe plic): D(omnu)lui prof(esor) Ion Diaconu
Liceul Unirea Focșani

★
Brașov, Clinica hirurgicală
G. Mârzescu. Marți 10 Decembrie 1935

Iubite domnule Diaconu,

Scriu din clinica hirurgicală din Brașov, unde medicii m-au întins cam pe nevestite pe masa de operație, acum 4 zile, adică sîmbătă. Dar nu te speria: la datorie tot mă prezint, în ziua și ora fixată. Chiar în acest scop scriu acum — pentru a evita orice alarmă nejustificată, presupunînd că din cine știe ce sursă veți fi aflat la București că am încăput pe mîna hirurgilor, Iată în cîteva cuvinte ce mi s-a întimplat. Cîteva crize de apendicită repetate la termene din ce în ce mai scurte, m-au pus pe mine, dar mai ales medicii, la grijă. Vineri am plecat din Buc(urești) la Sighișoara pentru o conferință. Sîmbătă, nu m-am mai putut întoarce acasă. M-am abătut din drum la Brașov, aci, unde un amic medic cu reputație de bun hirurg, demult mai pîndea să-i încap sub bricege. Și a avut dreptate. Pretinde că o întîrziere de 7-8 zile m-ar fi dus la o peritonită sigură. Tot timpul însă — înainte de a mă urca pe masa de operație și după aceea, de 3 ori pe zi, la fiecare vizită a medicilor, grija principală e termenul fixat pentru conferința de la Focșani, căci sub nici un cuvînt n-am voit să vă încurc, știind ce stupide complicații decurg dintr-o asemenea amînare.

Și cum după operație organismul a reacționat excepțional de mulțumitor, în chip excepțional, bătînd un record, voi fi la Focșani sîmbătă cu acceleratul de 17,11 (care pleacă din Buc(urești) la 13,25).

Publicul mă va scuza dacă voi citi conferința de pe scaun, în loc s-o debitez, în (două) picioare. Iar d(umnea)ta, scuza-mi scrisul acesta, din pat, al unui convalescent cu burta cusută.

Cu bune salutări,
Cezar Petrescu

★
București 14 Sept(embrie) (1)936

Iubite domnule Diaconu,

M-am întors în București abia acum 2 (două) zile, după o lipsă de aproape o lună jumătate. Așa se explică tăcerea mea. Ca să am liniște deplină de lucru, lăsasem înadîns cuvînt să nu mi se expedieze corespondența sosită aci. Și precum văd, bine am făcut!... Mi-am pus mîinile-n cap, după atîtea rîvașe amabile care pretind un răspuns măcar tot atît de amabil. Cum să le descurc pe toate? Firește că înțietate dau amabilităților d(umi)țale și focșănenilor, însă cu îndestule rezerve.

Și anume:

1) N-aș putea să mă mișc din București, decît în luna decembrie, de preferință în prima jumătate. Pînă atunci sînt ținut aici, în lanț, la birou, de romanul la care lucrez — încă neisprăvit — de corecturi tipografice și alte mizerii.

LEGĂTURILE LUI CEZAR PETRESCU CU ORAȘUL FOCȘANI

(Urmare din pag. 395)

2) N-aș putea să improvizez o conferință despre Ion Creangă, fiindcă oricât mi-ar fi subiectul apropiat de sufletul meu, o asemenea conferință ar cere o preparație de 2-3 zile.

Să-i recitesc opera, să încadrez autorul în epocă, mediu, atmosferă, să-i urmăresc influențele exercitate asupra scriitorilor moldoveni, începând cu Sadoveanu. Și așa m(ai) d(epar)te). N-ar fi lucru mare după o vacanță de trîndăvie. Am lucrat și lucrez pe brînci la romanul 1907 — și ținînd socoteală că în cursul acestui an, mi-au mai apărut încă 2 (două) volume: Nirvana și Carmen Saeculare — atît d(umnea)ta cît și focșănenii, veți fi atît de generoși să-mi acordați puțin drept la odihnă.

Deci, propun ca subiectul conferinței să fie o poveste mai efină pentru mine: Roman și realitate sau Roman și viață. Aci, mă aflu într-un domeniu al meu și mă pot mișca într-un subiect mai elastic. Iar auditoriul, cred că ar fi și el curios să afle cum concepe raportul dintre roman și realitate, un fabricant de romane cu chilogramul ca subsemnatul. Ce zici?

Dacă ideia mea îți surîde, te rog confirmă-mi-o prin scris. Fi-xează d(umnea)ta una din duminicile lui decembrie — repet, de pre-terință în prima jumătate a lunii.

Încolo? Regret că invitația d(umi)tale pentru Vrancea mi-a sosit prea tîrziu, și că, la vreme chiar s-o fi primit, tot m-ar fi smuls cu greu de la masa de lucru. Acesta e paradoxul! Mi-e dragă țara, natura, viața; mi-s dragi oamenii, dar sînt nevoit să mă izolez de toate și de tot, pentru a furniza librăriilor maculatură literară.

Poate la vara viitoare, voi avea un program de vacanță într-ade-văr. Și atunci îmi voi fixa 10-12 zile pentru Vrancea, care-mi stă pe suflet, ca o oază a țării, încă necunoscută.

Cu bune salutări
Cezar Petrescu

*

18 oct(ombrie) (1)936
București

Iubite domnule Diaconu,

N-am mai dat semn de viață după scrisoarea d(umi)tale din 29 sept(embrie), fiindcă pomenindu-mă din senin cu atribuțiuni oficiale, așteptam mai întîi să văd în ce măsură mă mai pot ține de cuvînt ori nu. Optez pentru data de sîmbătă 5 decembrie, cînd voi sosi cu un tren ca anul trecut. Subiectul: Roman și realitate. Dacă d(umi)tale îți se pare că altă împerechere de cuvinte mai puțin adulterină, ar face mai bine pe aiș, liber ești să născocеști alt titlu păstrînd doar intenția mea inițială.

Cu bune și prietenești sentimente,
Cezar Petrescu

P. S. Data de 12 decembrie e reținută pentru Oradea-Mare, unde se aniversează 70 de ani de la publicarea primei poezii a lui Eminescu în „Familia“ lui Vulcan. Deci nu mai gîndi la eventualitatea unei schimbări de dată, în afară de 5 dec(embrie).

Salutări,
C. Petrescu

*

27 Noiembrie (1)936
Buc(urești) Str(ada) Dr. N. Tomescu 4

Mult iubite domnule Diaconu,

După cum văd în însemnările mele, sînt obligat să fiu la Focșani

în seara de 5 decembrie. Nu te speria! Strîns de gît, mă voi întîlîşa odată ce mi-am dat cuvîntul, dacă nu se poate altfel. Dar nu se poate oare altfel?

Îndatoriri de serviciu mă silesc în acea zi la ora 11 1/2 să stau proţăpît în haine solemne la o expoziţie de pictură daneză, care se inaugurează în faţa şi sub patronajul Reginei Maria. Imaginează-ţi deci că de acolo, trebuie s-o împung direct la gară — deşi aceleaşi îndatorinţi m-ar sili să fiu tot la 5 decembrie, între orele 5-7, la legatia Danemarcei pentru nu ştiu ce marafeturi protocolare. Aşadar nu s-ar putea amîna povestea mea pentru ziua ori seara de 6 decembrie, adică duminică? Mi-ai lua o piatră de pe suflet, Bineînţeles că dacă nu se poate, mă voi descurca eu cu absen'ele nemotivate şi nepoliticoase de aci.

În orice caz, te rog comunică-mi ora conferinţei, ca să-mi aranjez plecarea, fie în ziua de 5 decembrie fie în ziua de 6 (decembrie).

Cu prieteneşti salutări,
Cezar Petrescu

25 Decembrie 1936
Bucureşti

Iubite domnule Diaconu,

Am primit foile dactilografiate şi scrisoarea d(umitală). Evident că accept toate remanierele d(umi)itale prezente şi viitoare, căci textul meu a fost scris în fugă, bătut la maşină în fugă şi deci dactilografiat şi punctat în fugă. În privinţa citatelor, descurcă-te şi d(umnea)ta, cum poţi, căci situaţia a fost aşa:

1) cu Iosif e o anecdotă citită sau auzită foarte de multă vreme;
2) cu Mauriac, m-am servit de un text al lui tipărit pare-mi-se în „Gringoire”, număr pierdut şi deci cu neputinţă de reconstituit precis de unde începe citatul lui şi unde comentariul meu. Încît o soluţie ar fi introducerea unei rezerve: „se spune” sau „circulă anecdota că Iosif etc., etc.” — iar la Mauriac, resemnează-te la echivocul vagilor mele citaţii, căci eu personal neavînd educaţia unei discipline filologice-didactice, nu pun atîta preţ pe textele definitive şi irevocabile. În privinţa conferinţei despre proza lui Duiliu Zamfirescu, rămînem bine înţeleşi dacă fixaţi data cam prin luna mai. Pentru moment Han lipseşte din Bucureşti. Voi încerca să-l conving în sensul celor scrise de d(umnea)ta, căci sînt de acord că numai el ar putea modela un bust care să corespundă şi imaginii terestre a lui Duiliu Zamfirescu şi celei spirituale, proiectată în noi. Despre un câştig bănesc nu e vorba cu Han; însă, fireşte, munca şi timpul se cuvin plătit, fiindcă nici cei mai imbecili idealişti nu se nutresc numai cu aer. Dacă Han va accepta principial, am să aranjez aşa lucrurile ca să vină el personal la Focşani să vadă locul ales pentru bust, să discute condiţiile şi să înceapă lucrul pe realităţi verificate direct.

Cu bune salutări,
Cezar Petrescu

6 februarie (1)937

Iubite domnule Diaconu,

Încă n-am avut răgaz să chibzuiesc ceva cu prietenul Han în privinţa bustului lui Duiliu Zamfirescu, fiindcă pentru moment stau zăvorît în casă şi mă căznesc să isprăvesc romanul. Dar te rog să fii sigur că am să mă ţin de angajamente. De toate. Şi cu conferinţa cu data acceptată în principiu — dacă nu survine cine ştie ce caz de forţă majoră.

Dar iată-mă silit să apelez şi eu la serviciile d(umi)itale. Nu te speria. E vorba de o faptă inimoasă şi nu greu de realizat. După cum vei fi văzut din ziare, am încercat să dau ajutor unui comitet alcătuit la Botoşani pentru a restaura casa părintească a lui Eminescu de la Ipoţeşti. Entuziasmul a fost mare: banii însă puţini. Şi de aceea m-am

LEGĂTURILE LUI CEZAR PETRESCU CU ORAȘUL FOCȘANI

(Urmare din pag. 397)

gîndit să apelez în principiu la toți oamenii de bine, pe unde am trecut cu diferitele mele conferințe. Ce-ar fi să înjghebați o listă de subscripție printre elevi? Cît de puțin s-ar aduna s-ar trimite pe adresa Neamului Românesc. Eu îți mulțumesc de pe acum.

Cu prietenie,
Cezar Petrescu

15 Mai (1)937

Iubite domnule Diaconu,

Astăzi s-a fixat ziua și congresul cărții pentru 26 mai încît e cert că rămîn disponibil Focșanilor în ziua de 23 mai. Mă voi prezenta la datorie. Rămîne dar ca d(umnea)ta să-mi comunici încăodată ora cînd va avea loc pomenirea lui Duiliu Zamfirescu, spre a lua un tren în consecință.

Cu bune salutări și toată prietenia,
Cezar Petrescu

După cum se poate constata, în urma citirii acestor scrisori, tematice conferințelor lui Cezar Petrescu a interesat în mod special pe cititorii și oamenii ținutului Vrancea.

Impresionează, în mod plăcut, corectitudinea ireproșabilă a lui Cezar Petrescu, care era atît de ocupat, dar care nu pierdea nici un moment contactul cu lectorii cărților sale. Cea de a doua conferință, „**Roman și realitate**”, a fost publicată, mai întîi, în *Revista cursuri și conferințe*, nr. 12, p. 36—55, cu multe greșeli, iar în cele din urmă o republică Ion Diaconu, cu intervențiile autorului, în *Ethnos. Revistă de grai, studiu și creație românească*, 2, fasciculele 1—2, 1942—1943, p. 176—197. Indicațiile pe care le dă Cezar Petrescu lui I. Diaconu, referitoare la Șt. O. Iosif și François Mauriac sînt respectate în textul conferinței publicat în *Ethnos*. Relațiile dintre cei doi scriitori au fost de lungă durată, cimentîndu-se prin această colaborare, eficientă pentru amîndoi. Cezar Petrescu îl roagă să îl ajute în privința „bustului lui Eminescu” a cărui inițiativă a pornit de la el și Nicolae Iorga, încă din 1935. Și folcloristul focșănean nu ezită un moment.

Manuscrisul primei și celei de a treia conferințe se găsește astăzi în arhiva Cezar Petrescu, pe care cu pioșenie o păstrează Smaranda Chéhote, sora romancierului. Aceste conferințe au văzut lumina tiparului sub alte formulări în presa vremii și

s-au republicat în anii noștri de valorificare a moștenirii culturale.

Desigur că aceste misive pun la dispoziția istoricului și criticului literar și unele elemente cu caracter autobiografic care într-o sinteză petresciană, trebuie, considerăm noi, să figureze și să explice unele aspecte legate de elaborarea cîtorva din cărțile lui Cezar Petrescu.

S-a creat în jurul acestui stufos romancier un con de umbră din care, parcă, nu mai poate ieși. E un caz de excepție literară apariția lui Cezar Petrescu în peisajul literaturii române. O citire integrală a operei sale duce, cu siguranță, la cu totul alte viziuni. Optica unora, cred, nu trebuie luată drept model, în tot ceea ce scriem sau afirmăm despre un scriitor. Nici unul dintre noi nu este infailibil.

Dar ceea ce a lăsat Cezar Petrescu tipărit sau în manuscris, arhivă și bibliotecă, corespondență și auto-grafe, precum și imaginea unui excelent explorator al celor mai subtile conștiințe, ne îndreptătesc să-i citim și recitim întreaga operă și apoi să emitem judecăți de valoare, să întreprindem ierarhizări, evident, fără prejudecăți. O restituire a lui Cezar Petrescu, în multitudinea laturilor activităților sale, indiferent de ce natură, obștești și scriitoricești, credem că se impune. Nu o impunem noi, o va impune timpul.

Nicolae SCURTU

Insemnările marginale — Duiliu Zamfirescu — pe textul articolului *Căderea și darea în judecată a ministerului Lascăr Catargi la 1876*¹⁾, publicat de Titu Maiorescu în revista „Convorbiri literare” nu constituie o surpriză dacă ne gândim la relațiile de amicitie dintre mentorul „Junimii” și autorul *Vieții la țară*.

Articolul care trata evenimentul politic de la 1876²⁾ nu-l putea lăsa indiferent pe Duiliu Zamfirescu atît în ceea ce privește prezentarea și comentarea faptului istoric în sine, cît și a efectului pe care-l exercita textul asupra pretențiosului stilist.

Spicuind notațiile care comentează textul publicat, găsim interesante referiri asupra aceluși moment istoric — elucidarea căderii ministerului Lascăr Catargi, în care era prezent și poetul Vasile Alecsandri.

p. 315 — Text, Titu Maiorescu
„Ce e drept, *concesia dată lui Crowley în 1875 pentru linia Ploiești-Predeal*³⁾ a aruncat o pată asupra majorității conservatoare, înjghebate atunci sub conducerea lui Vasile Alecsandri «în contra propunerii guvernului», și a format trista paralelă a Concesiei Strousberg dată la 1868 de majoritatea liberală în urma aceluiaș manipulare condamnable”.

Marginalii, Duiliu Zamfirescu
„Nu se înțelege bine dacă Alecsandri s-a pus în fruntea unei majorități care a fost «[indescifrabil]» mituită de Crowley, sau în fruntea unei majorități care a votat contra propunerii guvernului și atunci minoritatea a fost mituită. În tot cazul rolul lui Alecsandri trebuie mai clar desenat”.

starea efectivă a primei rente de 29 milioane se face însă în Aprilie 1875 de succesorul său d. G. Gr. Cantacuzin. Vezi vol. I, pag. 541.¹⁾

Nu mai puțin efectivă junctionarea a drumului de fier la Verciorova și pregătirea junctionării la Predeal dovedesc energia, cu care ministerul L. Catargi etia să mai susțină aviatul economic al țării. /Ce e drept, *concesia dată lui Crowley în 1875 pentru linia Ploiești-Predeal a aruncat o pată asupra majorității conservatoare, înjghebate atunci sub conducerea lui Vasile Alecsandri în contra propunerii guvernului, și a format trista paralelă a concesiei Strousberg dată la 1868 de majoritatea liberală în urma aceluiaș manipulare condamnable.* Dar cei puțin la 1875 ministerul s'a împotrivit cât a putut în contra lui Crowley, și din chiar sinul partidului conservator s'a format sub conducerea d-lui P. Carp opoziția celor 44 deputați în contra acestui soi de concesi: vorba de *Sultan-Mezal*, cu care au fost stigmatizate în ședința de la 21 Iunie 1875 e a d-lui Ioan Lahovari. De atunci încocoace s'a și părăsit sistemul întreprinderilor concesionate direct de parlament.

La activul ministerului L. Catargi (mărginindu-ne în politica lui generală și fără a intra în resorturile speciale, unde s'au făcut unele înabunătățiri duse la îndeplinire, ca

În a înțelege bine dacă Alecsandri s'a pus în fruntea unei majorități care a fost mituită de Crowley, sau în fruntea unei majorități care a votat contra propunerii guvernului și atunci minoritatea a fost mituită. În tot cazul rolul lui Alecsandri trebuie mai clar desenat.

Istorie li

DUILIU
ZAMFIRESCU
adnotare
la un articol
al lui
Titu
Maiorescu

O dublă adnotare — întrebare și răspuns — ne conduce la ipoteza că Titu Maiorescu nu a fost străin de observațiile lui Duiliu Zamfirescu raportate la ziarul praguez „Politik” și la ziarul lui C. A. Rosetti „Românul”, în care Dimitrie A. Sturdza (membru marcant al partidului liberal) publicase un articol⁴⁾ împotriva guvernării conservatoare, sub pseudonimul Erdmann von Hahn.

terară

Duiliu Zamfirescu
 „Unde? În Politik sau în Românul?
 Desigur în cel dintăiu, — dar nu
 e destul de clar“.

Titu Maiorescu
 „M. (Art. din Politik erau traduse
 în Românul. E dar indiferent să se
 înțeleagă Politik sau Românul“).

În același context al dublelor adnotări vom constata simțul polemic prin care distinsul critic pune la punct întrebările neclare încă, pentru minuțiosul său comentator.

p. 322
 „Spre o mai bună înțelegere, ar
 trebui o notă, prin care să se ex-
 plice că Dl. M. fusese trimis la
 Berlin“.

p. 322
 „M. Trecuse numai prin Berlin;
 era trimis la Paris pentru a repre-
 zenta pe Rege la congresul geogra-
 fic“.

p. 328
 „Ar trebui ceva mai explicit da-
 că ministrul Pher³) se retrage fi-
 indcă nu împărtășește părerea ma-
 jorității de a da în judecată pe
 foștii miniștri conservatori, este o
 notă bună, care ar trebui pusă în
 evidență «[Indescifrabil]». La pagina
 325 e prezentat cu totul altfel (în
 notă)“.

p. 328
 „M. Nu prea știu și nu-mi prea
 pasă, de ce s-a retras. E constant
 faptul că s-a retras și dacă e o notă
 bună pentru el, cu atât mai bine“.

„S-a nimerit cu desavârșire“.

Firește, în Austria de atunci d. Sturdza trebuia să
 bată în struna germană pentru a ataca pe Principele Carol,
 pe cind în țară/România (26 Noemvrie 1876) îl ataca prin
 acușarea, că îmbrăncește România „în prada lacomului vultur
 german“ — două linii diferite, convergente spre acelaș scop.

Și d-nul Sturdza continuă: „De s'ar imputa Românilor
 „cît de mult pe drept s'au nedrept, trebuie să li se recu-
 noască, că nu ei singuri sint vinovați de trista lor situa-
 țione, ci că mai mult sint responsabile relele apcături ale
 „Principei Carol în prima linie“. Și apoi vorbește de reo-
 administrarea finanțelor de la 1871 încoace, de menținerea
 la guvern a ministerului Laeșar Catargi cu ajutorul oame-
 nilor „celor mai necinstiți și mai pătați“, de și „Principele
 Carol ar putea găsi în România bărbați, a căror onestitate
 „și spirit de dreptate etc.“, și menționează în doșobi cu
 laudă pe ministrul de finanțe de la sfirșitul anului 1870, care
 era însuș d. Dimitrie A. Sturdza în cabinetul Ion Ghica.
 Apoi impută Domnitorului de a se fi înconjurat de o „ca-
 marilă nedemnă“ și sfirșește prin a declara: „Așa dar Ro-
 mânia n'au găsit în Principele Carol de Hohenzollern pe omul
 „ce căutau“¹⁾.

Paralel cu d. Sturdza în atacul contra Domnitorului
 și contra „oamenilor necinstiți și pătați“, scria d. Mir-
 zescu pentru țară/cela 42 de pagine ale broșurei sale „Spio-

Unde? în Politik
 sau în Românul?
 Desigur în cel dintăiu,
 — dar nu e destul
 de clar.
 (Art. din Politik
 erau traduse în
 Românul. E dar
 indiferent să se
 înțeleagă
 Politik sau
 Românul)

b b

Exigența lui D. Zamfirescu merge uneori pină la trunchierea textului publicat, permițându-și să anuleze unele pasaje și alăturat să-i dea indicații conținând profunde reflecții:

Rodica OLTEANU

cercetător, Muzeul literaturii române
 București

(Continuare în pag. 407)

Dialog literar

„George Călinescu se află peste tot în opera sa“

Interviu cu
Alice Vera CĂLINESCU

— Înainte de cel de-al doilea război mondial, arhitectul Ioanide își construiește o casă. Regretatul G. Călinescu se referă cumva la cea în care ne aflăm ?

— Pe G. Călinescu l-a preocupat, de multă vreme arhitectura. Mi-aduc aminte când scria, încă din 1932, cronicile sale despre orașele noastre, visind o capitală cu piețe largi și case, ale căror ziduri să se potrivească atît cu lumina soarelui de la noi, cît și cu sufletele oamenilor care ar fi locuit în ea. Deci, orașe impunătoare prin monumente și deschise spre frumusețea vieții. Artă construcției a deprins-o de tînr, cînd fiind trimis cu o bursă la Roma, una din preocupări a fost cercetarea compoziției mortz-

...pe la vreo 5 ani, îmbrăcat în rochie

rului de pe zidurile vechi, cît și grosimea cărămizilor, tăria pietrelor. Vă explicați, prin urmare, de ce toate acestea nu au putut să nu lase urme în ce a scris de atunci și de ce și-a ales ca personaj pe Ioanide.

Și acum să revin la întrebarea dumneavoastră, răspunzîndu-vă că, în timp ce scria romanul „Scrinul negru”, participa și la renovarea casei moștenite de la părinții mei. Casa se transforma după proiectele soțului meu. El a desenat planurile, lui i se datorește scara interioară, gînditor pînă la cel mai neînsemnat amănunt. Tavanelor de lemn lăcuit, deci odaia de dormit, avea semnificația unei corăbii răsturnate; birnele vopsite în roșu pompeian de la bibliotecă, îi evocau lumina Italiei, pe care o dorea răsfrîntă pe cărți, pe tablouri. Era un mod al său de a-și crea atmosferă. Bazinul din curte la scară redusă, amintește de paginile din „Scrinul negru”, numai că în roman dimensiunile sînt altele. Cele

o sută de jeturi de apă, admirate de oaspeții lui Ioanide, erau în realitate citeva fire de apă, captate în țevi și care, lăsate în voie, umpleau curtea cu susur odihnitor.

— În romanele sale, G. Călinescu aduce în prim plan eroi excepționali — Jim Marinescu („Cartea nunții”), Felix Sima („Enigma Otiliei”), arhitectul Ioanide („Bietul Ioanide” și „Scriul negru”). În fiecare dintre aceștia, autorul se recunoaște, mai mult sau mai puțin. În structura cărui personaj credeți că există mai multe elemente autobiografice?

— Mi-e foarte greu să accept termenul de „eroi excepționali”. Poate ați fi de acord cu mine, dacă i-am privi ca pe niște ființe dotate

bindu-se de cheie, care, bineînțeles, nu există în nici una din scrierile mele, pentru că o operă de artă, meritând acest nume, nu se face relatând documente și schimbând nume proprii”. Eu nu sint în stare să vă dau o explicație mai bună. Sau dacă vreți, G. Călinescu se află peste tot în opera sa, nici un personaj nu-i copiază întru totul gesturile, acțiunile, fiecare avînd existența lui proprie, independentă cu creatorul lui. Altfel, n-ar avea viață și ar fi doar parțial inexpressiv.

— Ca și Camil Petrescu, G. Călinescu a vorbit foarte puțin despre copilăria sa. În ultimul timp eu apărut unele informații în „Almanahul lite-

de fetiță și cu zuluți”.

— Dacă stau să mă gîndesc bine...

mai mult decît altele cu sensibilitate și spirit constructiv, mereu în căutarea noului, dar bucurîndu-se de o solidă formație tradițională, trăind frămîntările și problemele contemporanilor lor. În privința asemănării lui G. Călinescu, așa cum mă îndemnați dumneavoastră să reflectez, cu fiecare dintre acești „eroi excepționali”, eu sînt tentată să răspund citîndu-vă un paragraf din *Esența realismului*, cronică publicată în „Contemporanul” din 1960, pe la începutul anului.

G. Călinescu medita atunci pe marginea romanului *Enigma Otiliei*. Afirmările se potrivesc, însă, și celorlalte romane ale sale. El explica ce este romanul-cheie și motiva de ce nu este de acord cu acest mod de interpretare a posibilelor asemănări ale personajelor unei opere de artă cu eventualele modele din realitate. Deschideți din curiozitate volumul *Cronicile optimistului*, la pagina 303. „Și în privința acestui roman — scrie G. Călinescu — am auzit vor-

rar” pe 1975. Ne-ați putea prezenta, pe scurt, familia și primii ani ai vieții sale?

— Am cunoscut familia care l-a adoptat. Pe mătușile bătrîne mi le-a descoperit chiar el, înainte de a ne căsători, punîndu-mă în fața lor și silîndu-mă să le judec eu, ca să-mi fac o părere. Eu m-am atașat imediat de mama lui, care a rămas tot timpul în preajma noastră. Fotografia ei în costum național a apărut într-un număr al revistei „Secolul XX”, cu cîțiva ani înainte. O altă fotografie de familie, publicată și ea, îl arată pe G. Călinescu mic, pe la vreo 5 ani, îmbrăcat în rochie de fetiță, și cu zuluți. Ochii sfredelitori și ușor încruntați îl amintesc pe G. Călinescu tuturor vîrstelor.

Copilăria a petrecut-o la București, Iași, Boțoșani, însoțindu-și familia. O amintire de demult, pe care mi-a povestit-o, era legată de o păpușă, la care se uita lung ori de cite ori trecea prin fața vitrinei unde o văzuse. Cînd, după o vre-

me, persoana care îl însoțea zilnic pe drumul care trecea pe lângă vitrină i-a promis că îi va lua jucăria dorită, băiețelul, cu multă personalitate, a refuzat darul contrariat că cineva a putut să-i citească în adîncul sufletului. Mai tîrziu, cînd a avut el posibilitate, și-a umplut casa de păpuși. Eu i-am preluat această mică bucurie și am reușit să fac o colecție din păpuși îmbrăcate cu costumele specifice diferitelor regiuni din țară și din alte țări pe unde am călătorit. Ceea ce mai știu despre copilăria soțului meu sînt amănunte specifice vârstei: transformarea ghiozdanului în săniuță la Iași, inventarea diferitelor aparate tehnice, dintre care cel mai năstrușnic a fost aparatul de îmbrăcat hai-

furie. Nu după multă vreme, sentimentele lui de atunci le-am descoperit scrise pe o pagină a „Croniclei optimistului“. Dacă se întimpla să cînte la vioară, momentul nu echivala cu un răgaz intelectual. Interpreta ceva anume care să vină în întîmpinarea gîndurilor sale. Ascultînd muzică, destinderea lui însemna de fapt concentrare asupra unei idei ca să realizeze cadența unor versuri, de exemplu, punea la picup un disc, repetînd de mai multe ori un fragment anume. Concediul la mare, însemna observare, meditare și bineînțeles așternerea gîndurilor pe hîrtie. G. Călinescu nu înțelegea ce înseamnă odihna, care s-ar confunda cu pierderea de timp. A scris el, odată, despre toate astea, pornind de

te la număr; nici formație de mină.

Pentru o confesiune, a recitit tot un alt text.

Deși foarte boala în fața auditoriului.

Forța și vigoarea întregă sa operă activitatea în Institutul ca director, unde ca istoric literar și criticitate social-politică cunoscut în circuli cu care se apropia

...casa de lucru, biblioteca...

...scrinul care a inspirat titlul romanului...

...vioara

nele deodată, care s-a năruit la prima aplicare în practică; bucuria primilor bani cîștigați, pe la 11-12 ani, cînd cînta într-un cor bisericesc. Copilăria și-a păstrat-o în suflet și în anii tîrzii, cînd devenise o personalitate, se bucura de exemplu cînd descoperea cum cînta cucul din ceasul vilei Academiei, de la Sinaia, pe care l-a împuns de atîtea ori cu degetul, să-i repete cîntecul și ieșirea grăbită pe porțița minusculă, pînă ce a stricat mașinăria. Din plăcerea jocului au rezultat scenetele interpretate de cercetătorii Institutului de istorie literară și folclor, la care se adaugă și o notă educativă.

— Cine cercetează activitatea lui G. Călinescu rămîne impresionat de forța cu care a cuprins toate ramurile literaturii. Zilnic, cum își împărțea timpul?

— Dacă stau să mă gîndesc bine, soțul meu lucra merdă. L-am văzut odată privind în tăcere o frunză căzută pe pervazul ferestrei, într-o far-

la o întrebare care i s-a pus în tinerețe: — „Tot mai înveți, măică?!”

Dacă țineți, totuși, să-i aflați programul, vă previn că erau foarte strict respectate orele de lucru efectiv și orele de masă. Se scula devreme, citea, consulta cărți și documente, scria pînă la 12. După-amiaza era rezervată celuilalt gen de activitate, relatat mai sus. Cînd scria, însă, o carte nu mai avea hotare de timp. Era și deosebit de punctual. Se știa, în redacția „Contemporanului“, de exemplu, că tableta lui săptămînală era gata lunea dimineața, cînd se și trimitea, după textul care apărea abia vinerea. Nu s-a întimplat, nici cînd era în spital ca să se fi modificat ceva în acest obicei, deprins de ani de zile.

Forța de lucru o dovedește *Istoria literaturii*. Aducea acasă cărțile de la bibliotecă; le trimitea îndărăt, ca să ia altele; întotdeauna mul-

— Moștenirea așa. În ce stadiu?

— Soțul meu a legat prin asta că mîtar, cum se obișnuiește aproape etapele șpalt le făcea cu. Nu a renunțat nicîmplinescă îndatoririle ediția Opere a fă în spital, puțin timpie 1965.

Scrierile sale sînt în timpul vieții, cîncelele răspîndite pînă culese cu sîrguință în diferite volume, viu a rămas în cîmele său este poezie literară în c

te la număr; nicicând nu a folosit izvoare de informație de mîna a doua.

Pentru o conferință, „Eminescu”, ultima de fapt, a recitat toată opera poetului, ca să scrie un alt text.

Deși foarte bolnav, nu și-a permis să apară în fața auditoriului cu lucrurile deja știute.

Forța și vigoarea muncii sale sînt dovedite de întreaga sa operă (fie științifică, fie beletristică), activitatea în Institutul de cercetări al Academiei, ca director, unde a organizat o adevărată școală de istorie literară și a desfășurat o bogată activitate social-politică. Deputatul G. Călinescu era cunoscut în circumscripția sa, pentru interesul cu care se apropia de oameni.

...vioara și armonica.

— Moștenirea literară călinesciană este uriașă. În ce stadiu se află valorificarea ei?

— Soțul meu a publicat tot ce a scris. Înteleg prin asta că nu a păstrat nimic pentru seară, cum se obișnuiește să se spună. Urmărea îndeaproape etapele tipăririi, iar corecturile pe spalt le făcea cu o conștiințiozitate deosebită. Nu a renunțat nici cînd era bolnav să-și îndeplinească îndatoririle. Pentru *Cartea nunții*, în ediția *Opere* a făcut tot el corecturile, fiind în spital, puțin timp înaintea datei de 12 martie 1965.

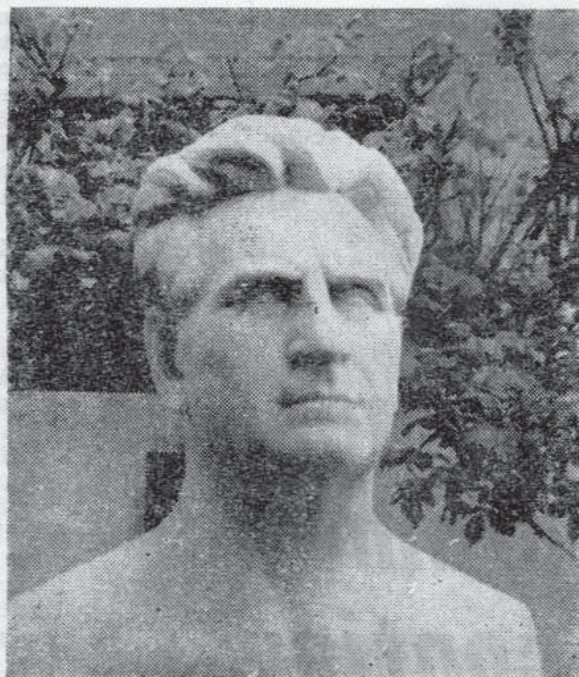
Scrierile sale s-au bucurat de reeditări, atît în timpul vieții, cît și în anii din urmă. Articolele răspindite prin ziare și reviste, au fost culese cu sîrguință de cercetători și publicate în diferite volume. Mă bucură cînd văd cît de viu a rămas în conștiința oamenilor, dacă numele său este pomenit mereu. Nu există discuție literară în care să nu fie citat. Îmi dau

seama, cu mindrie, că ideile soțului meu acționează ca un ferment.

În afară de volumele dispartate, romanele, poezia, teatrul, scrierile de știință literară au fost editate la editura „Minerva”. S-a ajuns, pînă în prezent, la volumul al XIV-lea din *Opere*. Aflu, de asemenea, cu plăcere, de traducerea în limbi străine. Nu s-a făcut prea mult în direcția asta, dar cînd este solicitată opera sa peste hotare, nu pot să nu fiu emoționată.

Pentru mine, afectiv, toate acestea înseamnă înfrîngerea morții.

— Cititorii așteaptă cu nerăbdare ediția a doua a monumentalei „Istoriei a literaturii române de la origini pînă în prezent”. Vă rugăm

...pentru eternitate.

să ne spuneți dacă s-a întreprins ceva pînă acum în această direcție.

În privința *Istoriei literaturii* cred că editurile sînt cele mai în măsură să vă dea răspunsul cuvenit. Eu am făcut tot ce mi-a stat în putere să fac, adică am pus la dispoziție ediția pe care G. Călinescu a făcut completările și modificările, cu mîna lui, am dactilografiat, am strîns laolaltă tot ceea ce a scris în legătură cu scriitorii români, ca material informativ, și de referință ulterioară, dacă ar fi fost scrise.

Acum aștept să văd ce hotărîri se vor mai lua. Întrebarea dumneavoastră este repetată de oricine vine aici, a fost pusă în presă și dezbătută de mai multe ori.

*

Vizita se încheie. Ne continuăm drumul la Bellu, pentru a pune o floare pe mormîntul scriitorului.

Monografia

Liceului

„Unirea“ (IV)

Momentele dramatice continuă

prof. GH. CHIRIAC

Depinzind de bugetul primăriei, buget sărac fonduri pentru îndeplinirea necesităților urgente face în mod neregulat, cu amânări și târziu ca situații dificile. „Noi vom fi forțați — raportează președintelui Comitetului permanent — a suspenda la Ministerul competente, spre a ne investi cu po gimnaze, căci, gimnaziul din Focșani nu dispune (ne nu i se dă!) fondurile cerute pentru a pu departe — „sînt sigur Domnule Președinte că nu lutarele dispozițiuni spre a asigura această in d-stră ați depus atîta zel pînă (l-ați) cîștigat, și a unor indivizi conduși de patimi să se distrugă (Arhv. stat. dosar 42/1867 fila 27—29).

În ceea ce privește localul în care și-a țin în primii doi ani, el era sub orice critică. Cită ale directorului către primăria orașului: „a lua în ca în primăvara viitoare să închiriați un local c instituit, căci cel actual nu corespunde într-u ni toarea și micimea camerilor, cît și pentru depăr ținea suferă foarte mult din aceste cauze“ (18 7/1866 fila 285).

Dintr-un alt raport în care se cere acela actualul local cu totul contrar progresului un cîndu-se multe piedici nu numai în instrucțiun (loc. cit. dos. 42 fila 11).

Iată și constatările unui consilier comunal să meargă la fața locului și să refere: „Am v sunt numai două odăi mari în care este așezată Una din odăi fiind în apartamentul de sus este țioasă după studenții ce sînt astăzi. Iar cealal lîngă că se află întunecoasă, cu ferestrele foa un plictis neavînd aerul destulă evaporație“. (Pr 1867, dosar 42). Se cerea deci în chip imperios local pentru școală, fiindcă problema construi pentru gimnaziu nu se mai punea atunci. Toat urmă căzuseră.

La 24 august 1867, Sultana Miloș, proprie care a funcționat gimnaziul, cere primăriei să în cazul cînd gimnaziul se mută. Primăria apr tombrie același an, se iscălește contractul de în cu, proprietarul celei de a doua clădiri, în care (str. Gării). Încă de la început, C. Stoenescu nu țile asumate prin contract. El ezită uneori, altec rațiile convenite la clădirea gimnaziului, mai ales La 16 octombrie 1868, se pune problema rezili Stoenescu și închirierea caselor cneazului Dimit de închiriere mai fac, în anii următori, și alte pe lescu, născută Nichitachi, pentru casele sale „di șului unde a fost cazarma militară“; b) D. Simi închiriere casele sale „cu toate încăperile din ri pentru 2115 lei chirie pe an; c) un oarecare cărui case au fost găsite comode și încăpătoare naziu, „ba încă după cum mi-a declarat vor fi clase, dacă va face încă două camere de cla zis că va face orî cite clase vor fi necesare adică pentru liceul complex, bine înțelegîndu-se încă de odăile pentru cabinetul de fizică, pent bliotecă, care toate sînt cerute de legea Instruc directorului gimnaziului din 19 septembrie 18

Directorii care au urmat lui N. Tipei, adică martie 1868) și M. Constantiniu (începînd din bogată corespondență cu primăria pentru ca ac proprietarul C. Stoenescu să facă reparațiile c riat gimnaziului, inclusiv îngrădirea lui. La 9 n orașului comunică primăriei că primînd însărcin, lîngă C. Stoenescu pentru a-și îndeplini obligaț „pînă în prezent nu s-a văzut din parte-i nici

mereu în căutare de plată profesorilor se pun pe profesori în directorul gimnaziului, lecțiunile, referindu-se la stările convenite la alte de fonduri, sau, mai bine, mai exista". Și — mai veți întârzia a lua sa-stituțiune, pentru care acum din reaua voință și să se desființeze

aut cursurile gimnaziului din câteva rapoarte a considerare (primăria) orespunzător unui atare mic, atât pentru strim-tarea lui, încît instruc-36 decembrie 18, dosar

și lucru cităm: „fiind în institut public, adu-e, ci chiar în igienă"

care a primit delegație zăcută în acest local

(1) clasa I-a și a II-a. e mai luminată și spa-tă odaie fiind jos, pe rte mici, dar aduce și proces-verbal din 23 mai să se găsească un alt rii unui local propriu e proiectele anilor din

țara primului local în -i fie reparate casele, obă cererea. La 19 oc-hiriere cu C. Stoenes-a funcționat gimnaziul și îndeplinește obliga-ri refuză să facă repa-să îngrădească curtea, erii contractului cu rie Cantacuzino. Oferte rsoane: a) Elena Cure-n partea sudică a ora-onescu care oferă spre ndul de sus și de jos" „Domnul Petrică" ale pentru 5 clase de gim-comode chiar pentru 7 se, căci proprietarul a pentru cursul superior, e că are să fie nevoie ru carceră, pentru bi-jiunii Publice" (raportul 39, dosar 19/1869).

N. Codreanu (ianuarie-martie 1868) poartă o teasta să determine pe venite localului închi-oieembrie 1869, polițaiul area de a interveni pe ile luate prin contract o mișcare". În acest

timp, localul se degrada și devenea impropriu pentru ținerea cursurilor, cu atât mai mult cu cât numărul claselor gimnaziului crescuse. La 10 ianuarie 1870, directorul Constantinu raporta primăriei că în sala unde făceau cursuri elevii clasei a IV-a a căzut „o bucată de bagdadie foarte mare și norocire că nu erau copii în clasă" (dosar 8-1870).

La 18 aprilie 1870, directorul, revenind asupra aceleiași probleme, spunea: „de trei ani de cînd stă gimnaziul în actualul local, nu s-a spălat decît numai de două ori și atunci numai salonul și antretul, iar cele alte clase nici una dată". Și adăuga: „cît pentru îngrădire, Domnule Primariu, părerea mea de rău sum forsat a mai suleva din nou această chestiune... rămîinind gimnaziul ca nici una școală din lume tot dezgrădit, ceea ce face ca direcțiunea acestui gimnaziu să simtă o mare greutate în aplicarea pedepselor disciplinare, producînd și un aspect neplăcut trecătorilor" (1870 aprilie 2 dosar 8/1870).

În sfîrșit, la 25 octombrie 1870, expira contractul cu Stoenescu și directorul cerea să se găsească un alt local mai corespunzător. Primarul Tanu delega pe consilierul Lascăr Zamfirescu, tatăl scriitorului Duiliu Zamfirescu, să găsească un asemenea local. Se prezintă propunerea Elenei Marinescu, născută Pastia, care oferă casele sale din Ulița Sîrbească, ocupate pînă atunci de prefectură. Direcția școlii referă favorabil și Comitetul permanent al județului Putna aprobă — în anumite condiții — închirierea localului Elenei Marinescu pentru gimnaziu.

Inchirierea se făcea pe 5 ani, la preț de 120 de galbeni în lei noi. Ministerul Instrucțiunii nu aprobă închirierea casei Elenei Marinescu, dar gimnaziul se mută totuși. Se fac — la rezeală — reparațiile convenite, direcția gimnaziului cerînd să se urgenteze lucrările „și să se îngrădească din toate părțile, fiindcă trec oamenii prin curte ca pe drumul mare" (dosar 8/1870, 6 noiembrie 1870).

Documentele Primăriei arată că timp de 11 ani, cît a funcționat gimnaziul în casele Elenei Marinescu pe Strada Sîrbească, (astăzi 23 August) raporturile dintre direcția școlii și proprietară au fost asemănătoare celor de pe timpul cînd gimnaziul funcționa în casele lui C. Stoenescu. Arhitectul orașului primește de multe ori în această perioadă de vizite pentru reparațiile ce trebuiau făcute la clădirea gimnaziului. La 20 martie 1872 directorul anunță primăria că o parte din gardul din jurul localului gimnaziului — dinspre răsărit — a căzut cu prilejul „vînturilor ce au urmat mai zilele trecute, astfel că astăzi oamenii au început a trece prin ograda gimnaziului, iar băieții fug de la clase tot prin acea parte" (dosar 17/1872).

Suma totală a devizului întocmit de inginerul arhitect Moroni, sumă ce privea pe proprietar, era de 580,06 lei.

La 19 ianuarie 1873, directorul anunță primăria că a închis clasa a II-a, fiindcă profesorii și elevii nu mai pot sta în această clasă din cauza fumului și a frigului „fiind soba veche și stricată".

La 13 septembrie 1873, după moartea lui Mihail Constantin, noul director, D. F. Caian, raportează că în timpul verii, proprietarul (Elena Marinescu) n-a făcut reparații clădirii „încît la 1 septembrie profesorii au trebuit să intre în clase așa cum se află și anume în starea cea mai deplorabilă". Și adăugă: „Nu pot detalia stricăciunile ce se află la acest local, ci vă expun în general că ușile, ferestrele, zidurile și pavimentul claselor sînt în stare mai proastă decît la un grajd. Curentul este atât de mare în clase, încît elevii trebuie să se îmbolnăvească și profesorii trebuie să țină lecțiunea cu pălăria pe cap" (dosar 19/1873). Directorul anunță că va fi nevoit — dacă nu se fac reparațiile convenite — „a curma lecțiunile pentru evitarea altor rele mai mari". Mai cităm o singură dată dintr-un raport al direcției școlii datat 25 septembrie 1874: „frigul și răceala de toamnă se apropie și ușile claselor toate sînt hodorigite. Ușa de la clasa a II-a lipsește, la clasa I-a nu se închide, la celelalte sînt de asemenea stricate".

Mă opresc aici cu înșiruirea neajunsurilor întîmpinate de gimnaziul din Focșani, la începuturile lui, pe timpul cît cursurile s-au ținut în cele trei clădiri amintite mai sus. Aceste neajunsuri — și destule altele — n-au împiedicat pe profesorii, al căror număr crescuse între timp, să-și facă datoria instruînd și educînd elevii încredințați lor, elevi care erau sau fii ai orașului, sau ai județului.

DUILIU ZAMFIRESCU

(Urmare din pag. 400)

p. 333

„Cel mult în notă. Mai bine te
loc : micimea omului micșorează în-
semnătatea istorică a episodului” 6).

p. 333

„În notă. Prea e caracteristic pen-
tru «invidia democratică» patronată
de ceilalți pînă la acest cinism”.

p. 335

„Deși această lipsă de expresie este
ea însăși o calificare, totuși expresia
adevătată trebuie găsită. Monstruo-
zitatea este prea mare, pentru «[in-
descifrabil]» ca istoria să nu o
transmită viitorimei cu vorbe pu-
ternice” 7).

p. 335

„Nici un cuvînt nu este prea tare”.

Pedantul Duiliu Zamfirescu nu rezistă tentației de a stiliza unele expresii sau de a face observații și corecturi ortografice cu o eleganță proprie, în baza aceluiași profund sentiment de prietenie. Iată cîteva exemple :

p. 315 — „par'că mai bine cu acord în numer și persoană nu și în caz : limitată”. (pentru limitate)

p. 315 — „par'că mai bine curent (pentru atmosfere). A introduce ceva contra unei atmosfere...”

Uneori observațiile merg pînă la teoretizare :

p. 322 — („necum cere o negațiune mai slabă la începutul frazei : Dacă acțiunea opoziției în genere nu ajunge la vre-un rezultat practic, necum o s'ajungă acțiunea rătăcită etc.”).

Alteori sugerează înlocuirea cuvîntului „tergiversări” indicînd o serie de sinonime ca : „tratative, tilcuri, neînțelegeri, amînări (sau așa ceva)” p. 324.

Toate comentariile de mai sus sînt elocvente pentru conturul lui Duiliu Zamfirescu ca personalitate literară, iar dialogul cu binecunoscutul critic mărturisește strînsa relație de colaborare ce exista între cei doi reprezentanți ai vieții noastre culturale și politice în acel sfîrșit de secol nouăsprezece.

- 1) „Convorbiri literare”, 1897, an XXXI, București, Editura Librăriei Socecu et Comp. pp. 314-338. Numărul de față se află în posesia Muzeului de istorie din Focșani. Același text apare ca început al volumului II al *Discursurilor parlamentare* din 1897 București, Edit. Librăriei Socecu et Comp., pp. 1-47, apoi postum în volumul *Istoria Contimporană a României, 1925*, Editura Socec, pp. 66-103.
- 2) Se referă la cauzele înlăturării guvernului Lascăr Catargi (1871-1876) și darea în judecată a miniștrilor conservatori de către opoziția liberală.
- 3) Concesiunea Crowley introducea capitalul străin la noi în țară, pentru construirea căilor ferate, și întreprinderea G. B. Crowley et C-nie din Londra promitea „mari sume de bani” grupului de parlamentari conservatori. „Adunarea a aprobat oferta întreprinderii G. B. Crowley, deși era mai costisitoare decît a celei românești” (*Istoria României*, volumul IV, București 1964, pp. 567-568).
- 4) „Deutschland, Rumänien und Fürst Karl von Hohenzollern”, publicat în limba germană, la Praga, în ziarul „Politik”, la 5 și 6 octombrie 1875, iar traducerea în limba română în ziarul „Românul”, la 8 și 9 octombrie 1875.
- 5) Mihail Pherekyde a fost timp de trei luni ministru de justiție în 1876, cînd din pricina dării în judecată a foștilor miniștri conservatori, s-a retras. Titu Maiorescu nota acest fapt în „Insemnări zilnice” : (vol. I. p. 258) „Iepureanu, Kogălniceanu și chiar Pherekide s-au retras, în urma hotărîrii Camerei ca și instrucțiunea să se facă cu drept de arest contra miniștrilor, după care Brătianu deveni prezident, N. Ionescu externe, Stătescu justiție. Din ce în ce mai smîntit”.
- 6) Text tăiat de Duiliu Zamfirescu : p. 333 „bună alegere, cînd era vorba de acuzarea d-lor Lascăr Catargi și Petru Mavrogheni, de vreme ce D. Misail fusese în copilărie adăpostit la curtea lui Costin Catargi din Mărășești, tatăl d-nei Olga Mavrogheni”.
- 7) Text tăiat de Duiliu Zamfirescu... „lipsește expresia convenabilă”.

Literatură universală

Spre sfârșitul anului trecut, a apărut în librării o carte deosebită: „Poezia Egiptului faraonic”, în traducerea lui Ion Acsan și Ion Larian Postolache. Antologia grupează traduceri prezentate în patru cicluri mari:

„Cîntece și imnuri”, „Poezia de dragoste” (Ion Acsan), „Poezia magică” și „Cartea morților” (Ion Larian Postolache).

Așa cum se remarcă în introducerea la volum, în poemele de dragoste egiptene apar două elemente deosebite în istoria gândirii poetice: persoana umană preocupată de iubire și sentimentul de dragoste ca pasiune. Versurile:

„Iubirea ce ți-o port îmi năpădește
trupul / Cum bulgărul de sare
se-mprăstie în apă, / Cum fructul
mătrăgunei se-mbibă cu arome, /
Cum apa se amestecă în vinul”

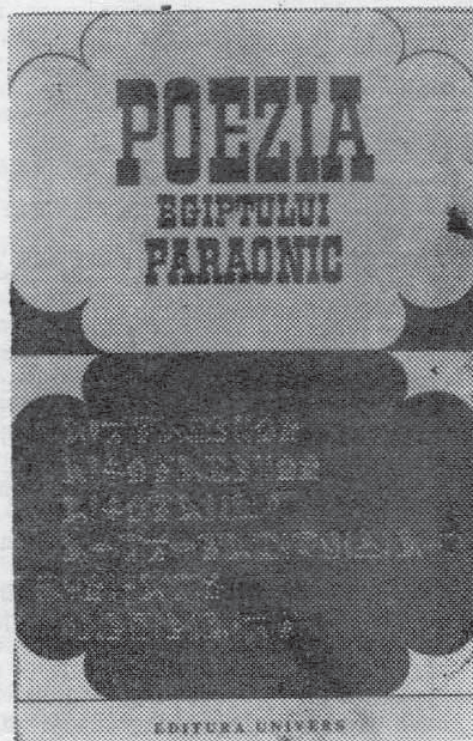
(pag. 71)

sînt suficiente pentru a ne sugera profunzimea cu care era înțeles acest sentiment.

Numele celui de al doilea traducător ne este mai cunoscut și prin volumele de versuri originale și prin traduceri din literatura străveche indiană („Imnuri vedice” și „Texte alese din lirica sanscrită”).

Descîntec, invocații, formule magice, inscripții restrictive care, așa cum se presupune, erau însoțite de melodii și gesturi sau chiar dansuri, alcătuiesc partea a doua a volumului. Prin procedeele artistice folosite, acestea amintesc pe departe de creația populară românească. Impresionează risipa de imaginație care creează cele mai diverse tablouri sau situații care ar trebui să alunge boala, moartea sau alte primejdii. Reținem ca excepțional „Descîntecul cînd se arată copilului ca amuletă o păsărică” (pag. 102) pentru gingășia imaginii și „Papyrusurile de la Torino” care cuprind o altă legendă a creației, reluată de un descîntec, legendă de o originalitate remarcabilă.

Oricît ar părea de curios, din „Cartea morților” răzbat credința în reîntoarcerea celui mort la lumină, precum și dragostea de viață.

Găsim în antologie versuri uimitoare cum ar fi acestea:

„În gerul spațiului ceresc” (pag. 96)
sau

„Vino la mine! Vino la mine chip
al milioanei de ani”. (pag. 104).

Vechii egipteni aveau cunoștințe sau intuiau multe lucruri despre cosmos, aveau cunoștințe de matematică, calculele lor mergînd pînă la numere cu șase sau chiar mai multe zerouri și își imaginau trecutul vieții pe pămînt în milioane de ani.

Dar iată un alt vers care amintește de concepția poetică a lui Eminescu despre apariția lumilor:

„Am apărut din hăuri la lumină”
(pag. 129)

„Cuvîntul înainte” și notele apariției lui Constantin Daniel, cunoscut specialist în cultura egipteană.

Pentru cititorul român, „Poezia Egiptului faraonic” este o descoperire a unei lumi necunoscute, apariția ei în limba noastră reprezentînd, datorită colaborării celor trei: Ion Acsan, Ion Larian Postolache și Constantin Daniel, un important act de cultură.

Una dintre cărțile de valoare ale bibliotecii Liceului „Unirea” este „Viața și opera lui Ion Creangă” scrisă de Jean Boutiere și publicată la Paris, în 1930.

Fiind prima lucrare mai amplă despre Ion Creangă, ea a necesitat din partea profesorului francez o muncă deosebit de migăloasă. Admirația lui față de Creangă l-a determinat să învețe limba română și să efectueze în țara noastră o serioasă documentare.

Prima parte a lucrării se referă la viața lui Creangă. Aici, sînt menționate condițiile în care a început să scrie, întîlnirea cu Eminescu, legăturile cu „Junimea”, în general, informații pentru cititorii străini.

Pentru noi, românii, cel mai mare interes îl prezintă partea a doua. J. Boutiere analizează, pe rînd, toate creațiile lui Creangă, urmărește circulația temelor, compară poveștile acestuia cu variantele populare românești și universale. De asemenea, face o paralelă între Creangă și marii povestitori europeni.

În ce privește circulația temelor, Boutiere descoperă variante pe un spațiu foarte întins. De exemplu, motivul din „Punguța cu doi bani” se mai întîlnește în Franța, Germania, Grecia, nordul Africii, Orientul Apropiat, Japonia; cel din „Capra cu trei iezi” — din Scoția pînă în Rusia.

În general, el pune accent pe studiul psihologiei personajelor, fiindcă aici se observă aportul lui Creangă. Mai ales, în „Moș Nichifor Coțcariul”, remarcă vigoarea portretului și faptul că marele nostru scriitor rămîne în lumea satului său, consecvent și profund. În înțelegerea acestui fenomen, „Amintirile” sînt unica cheie.

„Trebuie să fi citit «Amintirile» pentru a gusta farmecul incomparabil, pe care nici o analiză nu-l poate exprima” (pag. 198).

Spre exemplificare, el dă cîteva pasaje, pe care le traduce cu stîngăcie, dar în care se vede capacitatea lui de a sesiza valoarea limbii lui Creangă. Oprindu-se asupra stilului, Boutiere constată răspîndirea formulelor stereotipe și reușește să definească oralitatea ca o importantă contribuție a autorului:

„Creangă și-a scris operele în

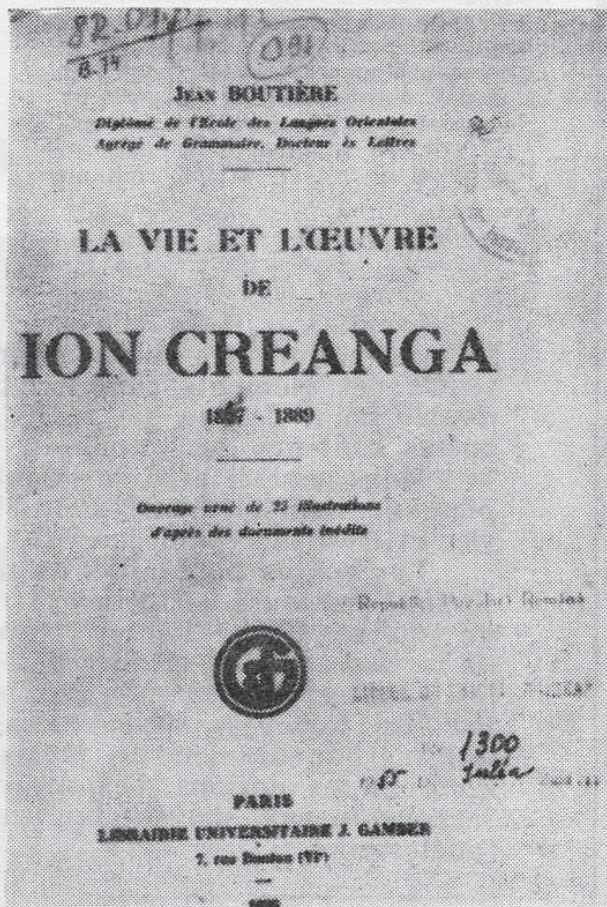
Tiberiu DIMA
anul II A

Continuare în pag. 410)

Cartea rară

JEAN BOUTIÈRE:

La vie et l'oeuvre de ION CREANGA

Cartea rară**JEAN BOUTIÈRE:****La vie et l'oeuvre de
ION CREANGA**

(Urmare din pag. 409)

limba simplă și plastică a țaranilor moldoveni; stilul său se adaptează minunat nevoilor de moment ale povestirii: uneori simplu și naiv, ca însăși povestirea populară; alteori, mai ales în descrieri, viguros, precis și nervos; deseori în evocările părinților săi și ale satului natal, povestitorul își exprimă melancolia în perioade bine armonizate" (pag. 218).

Lui Creangă, Boutiere i-a găsit un loc printre marii povestitori, și nu numai atât, s-a simțit dator să precizeze că el a fost în primul rând un

artist asemenea lui Perrault, însă se deosebește de acesta „mai ales prin bogata colecție de expresii, zicale și proverbe populare, pe care o oferă cititorului, colecție fără echivalent, până acum, la nici un alt povestitor european" (pag. 179).

Dar ce a descoperit Boutiere la Ion Creangă? Ce l-a făcut să-i închine o lucrare de analiză? Motivul este tot Creangă. Mai bine-zis un dar al lui: „Numai el a avut talentul de a introduce în poveștile populare un element care le lipsea: viața; în aceasta constă profunda lui originalitate" (pag. 165).

II. — LA PART DE CREANGA

Creangă a donc conservé non seulement le fond des thèmes folkloriques qu'il a empruntés, mais encore une bonne partie des éléments caractéristiques de la forme; et, à ce double point de vue, ses récits sont très voisins de ceux des autres conteurs de Roumanie.

Mais, seul, il a eu le talent d'introduire dans les contes populaires un élément essentiel qui leur faisait défaut: la vie; et c'est là ce qui constitue sa profonde originalité.

Les contes populaires de tous les pays nous intéressent surtout par leurs péripéties extraordinaires; qu'ils soient secs ou prolixes (ils se tiennent rarement dans un juste milieu), ils ne dépeignent guère les personnages, fantastiques ou non, les animaux et les monstres qu'ils mettent en scène, que par des formules stéréotypées, en nombre assez restreint, qui n'évoquent rien de précis dans nos imaginations; ils ignorent les notions d'espace et de temps, et leurs actions se développent, souvent un peu au hasard, dans un monde indéterminé.

E C O U R I

● Dintre revistele școlare ce se publică în țară, „Revista noastră” scoasă de elevii Liceului „Unirea” din Focșani, rămâne, credem, cea mai cuprinzătoare și mai interesantă prin conținut dincolo de finalitatea ei strict pedagogică, rezolvată cu o atenție și atașată convingere patetică. Ultimul număr sosit la redacție (oct. — dec. — 1974) se deschide cu un editorial — prezentare a volumului „Anul XXX al unui destin exemplar — Nicolae Ceaușescu, președintele României” scos la editura „Soveja” — Leuven de cunoscutul mesager al culturii române în Belgia: Mihail Steriade. Prezentarea e semnată de Tiberiu Dima, elev în anul II A. Urmează un „omagiul partidului” susținut prin versuri de Constanța Tazlău și prin articolul semnat de Gh. Arvinte, secretarul comitetului U.T.C. Din paginile care urmează, aflăm de înființarea la Liceul „Unirea”, a primului cerc de bibliofilie din țară, de sărbătorirea centenarului bibliotecii aceleiași școli, din al cărei fond documentar ne este prezentată „Algebra” lui Gh. Asachi — curs predat la Iași în 1815. Dintre celelalte colaborări cităm articolele

prof. dr. Gh. Bulgăr și D. Murărașu apoi unele discuții cu un viu caracter actual și într-o formă incitantă pentru tineri („Ce înseamnă pentru mine poezia” — „poezia e însăși iubirea de PATRIE”! — scrie Virgil Panait (anul IV A). La rubrica *Dialoga literar*, este citată în extenso mărturia făcută de prof. dr. doc. Const. Ciopraga în fața membrilor cercului literar „I. M. Rașcu”: „Scopul oricărei cercetări este omul” și, de asemenea, salutul adus atunci aceluiași cerc de criticul Nicolae Barbu din partea redacției revistei „Cronica”. Revista publică rețineri de interes istoric din vechea ei serie (1912-1914) dezbătute în beletristică, fragmente de monografie a liceului, articole jscălite de prof. Gh. Chiriac, prof. Tudor Opreș, precum și ancheta „Timpul liber — veșnica obsesie a liceanului?”. Problemele de matematică, fizică, chimie dezvoltă o altă latură a pregătirii practice a școlărilor, în strinsă relație cu viața. Pentru toate acestea — adresăm atît tinerilor redactori cît și coordonatorului lor, prof. Petrache Dima, un meritat cuvînt de laudă.
„CRONICA” nr. 1/1975

E C O U R I

● Nr. 16—17—18, din aprilie-mai 1974, al „Revistei noastre”, publicație a elevilor Liceului „Unirea” din Focșani, pe care am mai avut prilejul să o prezentăm cititorilor noștri, se menține pe aceeași linie de seriozitate și bună orientare în abordarea celor mai variate probleme, dovedindu-și, o dată în plus, utilitatea și valoarea. Din sumar, remarcăm materialele de istorie literară („Dimitrie Zamfirescu — inedit”, „Anton

Holban — elev al Liceului „Unirea”), dialogul literar purtat de elevii liceului cu scriitorul Corneliu Ștefănașche, interviul cu poetul Virgil Huzum (fost elev al acestui liceu), ancheta pe tema: „Condițiile omului modern” ș.a., precum și creațiile închinete de elevi patriei cu prilejul celei de-a XXX-a aniversări a Eliberării.

LIMBA ȘI LITERATURA
PENTRU ELEVI, nr. 4/1974

E C O U R I

● Vă mulțumesc și vă felicit pentru conținutul publicației „Revista noastră”, dar și pentru aspectul grafic!

Alexandru JEBELEANU
Timișoara

● Mă bucur că revista e interesantă și atractivă. Întrețineți un adevărat cult al valorilor ce s-au zămislit în mediul vrincean și — fapt deopotrivă de meritoriu! — facilitați ele-

vilor cu posibilități, mai mari sau mai mici, confruntarea cu literatura tipărită.

Am avut bucuria de a parcurge istoricul revistei, făcut de un erudit în istoria publicațiilor școlare, prof. T. Opreș.

Vă felicit, încă o dată, și vă urez noi succese.

Jordan DATCU
București
lector, Editura „Minerva” —

Ancheta „Revistei noastre“

Ce calități admirați la semenii dumneavoastră ?

Omul contemporan, omul României socialiste, este o sinteză a societății noastre, cu o multitudine de calități, care ies pregnant în evidență în activitatea de zi cu zi, în cele mai diverse sectoare de activitate.

Din dorința de a cunoaște opiniile colegilor noștri în privința calităților deținute de omul modern, ne-am adresat câtorva dintre ei cu întrebarea de mai sus. Iată răspunsurile primite :

GABRIELA MOISE (anul I C) :

Dintre calitățile demne de admirat m-aș opri la **sinceritate** una din trăsăturile care nu ar trebui să lipsească nimănui, **simțul măsurii**, adică arta de a ști când să intervii și când să te retragi dintr-o anumită problemă, și **inteligență**. Admir și un om frumos, și unul corect, și unul bun, dar inteligența dă unui om posibilitatea de a-și compensa lipsurile.

GRAZIELA VARVARA (anul I C) :

Din multitudinea de calități care se pot întâlni la un om, aleg una singură : **modestia**, pe care o socotesc o calitate indispensabilă. Este o calitate care îți dă posibilitatea să te evaluezi la o cotă cit mai apropiată de cea reală, să vezi lucrurile la scară normală, fără amestecul mult înfrunții culori roz.

Îmi plac oamenii care reușesc să fie pe deplin conștienți de calitățile și defectele lor, dar care le apreciază și pe ale celorlalți la fel de exact.

Modestia îți dă posibilitatea să lupți cu lipsurile pe care ți le cunoști, îți dă posibilitatea unei îndreptări cât mai grabnice.

GABRIELA ARVINTE (anul II C) :

La această întrebare s-ar putea răspunde cu o enumerare care să cuprindă foarte multe elemente. Aș alege însă un grup de calități pe care le consider printre cele mai importante. Mai întâi, **dragostea de muncă**. Cine iubeste cu adevărat munca este un membru al societății, un om pe care se poate pune bază, care va fi

mereu în primele rînduri la toate chemările.

În acest context, trebuie amintite **voința și perseverența**, care sînt absolut necesare în orice activitate.

DOINIȚA RUMEGA (anul III A) :

Cred că în primul rînd, **sinceritatea**. Este una dintre cele mai complexe calități. A fi sincer în orice împrejurare, a spune totdeauna adevărul — chiar cînd acesta este crud, nemilos — este o problemă nu numai de curaj, cum pare la prima vedere, ci denotă calități morale multiple: mai întii înaltul grad de răspundere, tăria sufletească de a înfrunta, chiar cu riscuri, greutățile și obstacolele ridicate de viață, apoi un înalt nivel al conștiinței. Dealtfel, sinceritatea adevărată este numai aceea izvorită din conștiință, străină de alte cauze exterioare. Cred că sinceritatea este o calitate sine qua non în desăvîrșirea noastră ca oameni adevărați.

GABRIEL DULCU (anul III A) :

Datoria — îndeplinirea datoriei față de semenii tăi și față de tine însuși — este o calitate care trebuie să primeze la membrii unei societăți. Conștiința datoriei față de societate o admir la unii, dar o găsesc atît de greu la alții.

Nu mai puțin admir sinceritatea omului față de el însuși. Dacă ești cu adevărat sincer față de tine — îți poți dezvălui atîtea neajunsuri ! Dacă reușești să-ți privești acțiunile obiectiv, cite nu poți face pentru a-ți înlătura lipsurile. Deci, admir sinceritatea față de tine însuși, dar nu numai atît...

VIRGIL ARBORE (anul IV B):

Omul modern iese în evidență printr-o multitudine de caractere, cimentate în lupta continuă cu viața. De la elev și pînă la omul matur, aceleași sînt caracterele pe care le putem admira: **voința, perseverența** în atingerea unor scopuri înalte, educarea gîndirii și limbajului, autoeducarea caracterului etc. Sînt caractere care duc la definirea omului luat în accepțiunea modernă a cuvîntului, omul multilateral, cu o înaltă gîndire estetică și profesională. Evidențierea individului duce la evidențierea colectivului, contribuie la mersul înainte al societății.

GRIGORE HANȚĂ (anul IV B):

Gîndindu-mă la colegii de generație, trebuie să remarc în primul rînd hotărîrea unanimă de a urma o facultate sau o altă formă de învățămînt superior, în orice caz sînt elevi hotărîți să participe la examenul de admitere, și cred că nu se vor rezuma numai la atît. Această atitudine este demnă de admirat, cei care în curînd vor părăsi băncile liceului, dovedind că știu ce vor. Dealtfel, **hotărîrea, curajul, entuziasmul** sînt calități definitorii ale întregului nostru tineret, apt să ducă mai departe opera înaintașilor.

ION GHIUȚĂ (anul IV B):

Admir calitățile dobîndite de semenii mei prin propria lor muncă, prin forțele lor. Admir la oameni **frumusețea morală, puterea de a tolera, de a ierta, stăpînirea de sine, dorința de cunoaștere**, de a face fericiti pe alții. Admir la oameni **curajul, dăruirea, pasiunea**. Admir **OMENIA!**

ADRIANA PELIN (anul III A):

Am să spun ce **nu-mi place: demagogia**. Vă veți întreba poate de ce tocmai demagogia, această trăsătură care îi caracterizează poate mai puțin pe tineri. De ce? Pentru că antonimul demagogiei este sinceritatea, iar sinceritatea ne caracterizează pe noi adolescenții. Este un sentiment de voioșie voluptoasă, voluptatea de a simți în palmă pulsul roșu al inimii, plăcerea de a mă dărui vieții fără capricii, ca iarba, plăcerea de a mă simți tot mai legată de viață.

Anchetă realizată de

Felicia MIHĂIUC,
Gheorghe ARVINTE
anul IV A

Note de drum**O floare...**

Drumurile Vrancei vin parcă din adîncul timpului; drumuri bătrîne, cu obrajii aspri și scorojiți, precum scoarța stejarilor rămași de la Ștefan cel Mare; drumuri călcate de Al. Russo, Moș Ion Roată, Ioan Slavici; drumuri din care a mușcat bocancul greu al soldatului în primul război mondial. Sînt drumuri bătute de înaintașii care au răscolit matca vieții, făcînd-o mai rodnică și înălțînd-o pînă la constelațiile viitorului. Dealurile și munții vibrează în ritmul doinelor și al baladelor.

...La marginea Panciului, ne oprim, pentru a așeza o floare pe mormîntul autorului „Marej”. Clipe de reculegere. Plecăm. După cîțiva pași, aruncăm o privire înapoi: floarea noastră, de un roșu sfios, și-a apropiat fața de marmora neagră a monumentului funerar... Alături un bilet: „Din partea elevilor Liceului „Unirea”.

...Cîmpuri. Undeva, în vale, casa simplă și curată a vestitului deputat ne face să zîmbim: „Bine ar fi, dac-ar fi așa, cucoane, căci la război înapoi și la pomană năvală, parcă nu prea vine la socoteală...”

De unde Valea Plîngerii se vede în nuanțe de maro și alb, se înalță, cu totul și cu totul nebănuit, mausoleul Mărăștilor — hotar înfipt adînc în trupul istoriei neamului. Vulturii porților, grandoarea basoreliefulor și sonoritatea marmorei cu nume de soldați căzuți în primul măcel mondial emoționează profund. Pe sarcofage, florile nu se vestejesc niciodată, cravatele pionierilor depuse aici constituie omagiul tinereii generații, angajamentul ei ferm, în fața celor 18 000 de eroi, de a apăra libertatea pentru care au murit.

...La ora amiezii, Soveja, leagănul „Mioriței” este în sărbătoare. Trec care cu lăutari vestind ceremonialul unei nunți vrîncenești.

La mănăstire, privim ruinele chilicii unde a stat Al. Russo, la 1846.

Ne întorcem acasă. Dincolo de ceață, se profilează salba satelor și munții.

Adriana CHIRU,
anul IV D

Întâlnire cu manuscrisele lui Eminescu și Creangă

Acad. Șerban Cioculescu, în mijlocul colaboratorilor „Revistei noastre”

București, 18 aprilie 1975. Membrii cercului de bibliofilie și reporterii revistei sînt oaspeții Bibliotecii Academiei. Străbătem o alee străjuită de copaci seculari. În dreapta, celebra aulă, care a găzduit și găzduiește spiritele alese ale acestui neam. În planul ultim, clădirea celei mai mari biblioteci din țară.

Sînt aici comori de pe toale meridianele pămîntului. Iar la loc de cinste, cum e și firesc, tezaurul eminescian. Citisem, văzusem facsimile, dar nu și paginile originale. Fără prea multe formalități ajungem la serviciul manuscrise.

În fața noastră, se întind hrisoave cu pecetea lui Ștefan cel Mare, documente de-ale fraților Buzești. Toate poartă amprenta timpului. Sînt punți aruncate peste veacuri, de strămoșii noștri. Ele ne îmbogățesc mințile și ne răscolesc sufletul.

Cu răsufierea întretăiată, cercetăm unul din cele 44 de caiete Eminescu. Foile îngălbenite conțin

versuri, însemnări, cugetări. Scrisul e lin și regulat, foarte bine păstrat. Cît va dăinui? Nimeni nu știe. Se vor găsi, desigur, mijloace de conservare. Unele au fost sugerate de acad. Șerban Cioculescu*).

Cu aceeași emoție, răsfoim și manuscrisele lui Creangă. Fraze tăiate, reveniri pe marginea filelor acoperite cu un scris mare, dar îngrijit, ne arată munca pe care mulți — înșelați, poate, de naturalețea stilului autorului „Amintirilor” — nu o întrevăd.

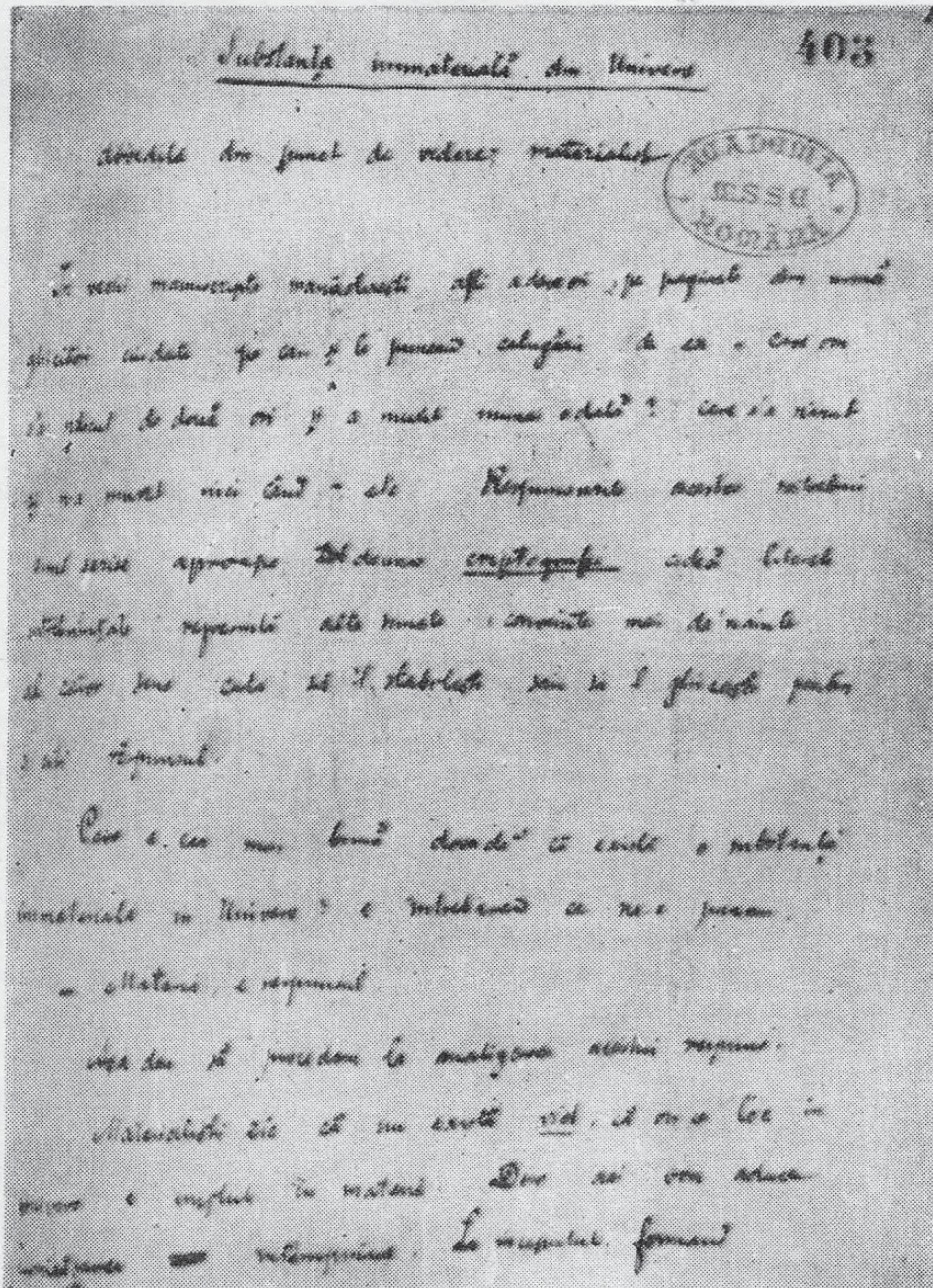
Într-unul din depozite ni se expică sistemul de clasificare, modul în care sînt serviți cititorii.

*

(Și de la Focșani, vîi mulțumiri tovarășilor Iancu Mihăilescu, Ioana Zmeu și Andrei David, care ne-au înlesnit intrarea în cetatea literelor românești).

*) Vezi „Revista noastră”, nr. 22—24/1975.

Note de drum

Fondul Bibliotecii Academiei R.S.R., din care numai scrierile lui Eminescu însumează aproximativ 15 000 de pagini, cuprinde: 650 000 de titluri de cărți, 33 000 de periodice, peste 500 000 documente istorice, mai mult de 10 000 manuscrise, 200 000 scrisori și arhive personale, cea mai bogată colecție numismatică, fondul național de hărți și atlase, 200 000 de stampe.

În pagina următoare, un facsimil din „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă.

Amintiri din copilărie.
Dedicatie d-voarei d. M.
 II. Nu știu alții cum sunt, dar eu, când mă gândesc
 la locul nostru mare, la casa părintescă din
 Humulești, la stăpânul nostru mare, la
 mama o sfârșă cu inotocci la capăt de
 crăpau mătela jucându-se cu ei, la pri-
 chiciul nețrei cel humilit, de care mă știu
 neam când începuseră a merge copăcel, la
 captivul pe care mă ascundeam, când ne
 jucam noi băștia de-a Mijorca, și la albe
 jocuri și jucării plimbate de hazul și farme-

E C O U R I

● Ca întotdeauna, revista se prezintă cu un conținut agreabil, variat, bine scris, cu o ținută grafică ireproșabilă.

Felicitări și multe urări de îmbunătățire pe drumul prezentării conținutului și formei revistei pe care o conduceți.

Prof. univ. Emil BOLDAN

● Vă mulțumesc călduros pentru frumosul număr ultim din „Revista noastră” și vă felicit din toată inima pentru această remarcabilă reușită. Continuuându-l pe regretatul I. M. Rașcu, ați realizat o continuitate de preocupări literare și de cultură generală. Personal, vă apreciez aspectele variate ale materialelor din „Revista noastră”, tonul lor viu de publicistică interesantă și actualitatea problemelor prezentate.

Vă urez succese în continuare, în speranța că voi avea răgazul unei participări la activitatea revistei dv. Cu salutări cordiale,

Prof. univ. dr. N. I. POPA*)

*) Fratele cunoscutului dramaturg Victor Ion Popa, care și-a făcut debutul în paginile vechii serii a „Revistei noastre” (I dec. 1912) (nota red.).

● Am citit cu aleasă plăcere nr. 19—21 din „Revista noastră” (oct. — dec. 1974) și țin să vă felicit cu căldură pentru condițiile admirabile de redactare și ținută, în care îngrijiți cu pricepere să apară.

Vă mulțumesc și aștept și numerele viitoare.

Prof. univ. dr. Augustin Z. N. Pop

E C O U R I

● De la Focșani ne-a sosit ultimul număr al „Revistei noastre”, o veche publicație școlară, bine scrisă, ingenios redactată, preocupată să-și asigure la fiecare număr colaborări alese. De astă dată, obișnuitul interviu al revistei este luat academicianului Șerban Cioculescu, care își prezintă cărțile rare din bibliotecă.

ROMÂNIA LIBERĂ, nr. 9 457

● Virgil Panait: veche și apreciată cunoștință epistolară. Dv. sinteți (v-ați dovedit) un consecvent, poate un împătimit (și nu știu în ce măsură

e salutar acest lucru, la vârsta pe care o dețineți) al formulei lirice pentru care sluiți. Sint desigur, multe chestiuni discutabile în poemele (în proză) trimise, dar nu putem să nu subliniem aerul de gravitate cu care scrieți, seriozitatea preocupărilor (între care și revista liceului din Focșani, pe care o socotim între cele mai bune publicații școlare, din câte ne-au fost expediate pînă acum). Vă publicăm poezia „Mă sună orașul cu miri”.

ORIZONT, nr. 14 (370)/1975

E C O U R I

● Revista elevilor de la Liceul „Unirea” din Focșani se remarcă, și de data aceasta, printr-o ținută grafică notabilă și un sumar bine întocmit.

Plin de învățăminte și deosebit de interesant — ca tot ce spune sau scrie academicianul Șerban Cioculescu — este interviul realizat cu ilustrul om de literă, de profesorul Petruche Dima, coordonatorul publicației.

Remarcăm, de asemenea, textul stenogramei publicat după întâlnirea elevilor cu criticul și istoricul literar Const. Ciopraga, profesor la Universitatea din Iași. Echilibrată, bazată pe un solid fundament intelectual, intervențiile profesorului se referă,

apoi, la încercările unor aspiranți la poezie, membri ai cercului literar „I. M. Rașcu”.

Despre „Expresivitatea limbajului literar” glosează lingvistul Gh. Bulgăr, profesor la Universitatea București. Poetul Ion Larian Postolache, fost elev al liceului, publică frumoase traduceri (fragmente) din „Nala și Damayanti” (Mahabharata).

Un număr echilibrat ce denotă preocuparea elevilor și profesorilor pentru continuarea unei prestigioase tradiții culturale locale, căreia îi așază astfel, însemnele superioare ale contemporaneității.

MILCOVUL nr. 1 542/1975

Colțul vechilor colaboratori

Este dificil să poți scrie despre una din piesele care se joacă pe scenele Capitalei. În fiecare seară, sub liminile rampei, la peste douăzeci de teatre din București, actorii culeg aplauze iurtunoase în sălile supraaglomerate.

Seară de seară, actorii învie personajele din „Profesiunea doamnei Waren”, „Chițimia”, „Joc de pisici”, „Oameni și șoareci”, „Doi pe un balansoar”, „Elisabeta”, „Dulcea pasăre a tinereții”, „Hamlet”. Se joacă autori români, americani, maghiari, englezi, contemporani sau nu: G. B. Shaw, W. Tennessee, Steinbeck, William Gibson, mereu actualul Shakespeare, Paul Everac, Aurel Băranca, Ion Băieșu.

Figură aparte face totuși printre toate reprezentațiile scenei românești „Danton” — premiera absolută a Naționalului bucureștean, ce a avut loc în decembrie 1974. Această piesă, cu totul neobișnuită, prin montarea deosebită pe care o cere, a avut soarta tragică a marilor opere: apărută în volum în 1931, a așteptat peste patruzeci de ani ca să vadă luminile rampei. Programată la radio, ca serial, apoi la televiziune (ultima inițiativă cu totul infructuoasă), piesa a cunoscut adevăratul succes pe grandioasa scenă a noului teatru, în montarea de mare rafinament a lui Horea Popescu.

PE SCENA

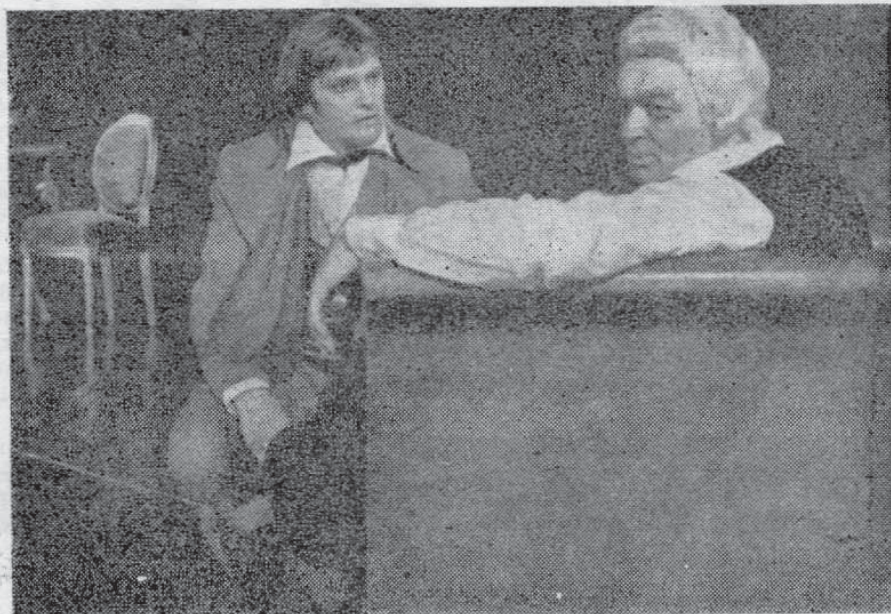
TEATRULUI NAȚIONAL DIN BUCUREȘTI

„DANTON”

de Camil PETRESCU

Cineva spunea odată că o piesă de teatru trăiește de două ori: o dată în paginile cărții, a doua oară, adevărat și efervescent, pe scenă; șaptezeci și două de personaje se mișcă, învie o epocă, o schimbare de epoci, o Revoluție și-n mijlocul acestor frământări, figura controversată a lui Danton.

Camil Petrescu și-a propus să realizeze o „reconstituire dramatică”. Dar înfățișându-l pe tribun într-o lumină diferită de aceea a istoriei științifice, „reconstituirea dramatică” devenea, de fapt, o „revizuire istorică”, care-și propunea să înfățișeze

în apoteoză figura lui Danton, revizuire ce ne duce cu gândul la „Știința Ioana” a lui G. B. Shaw, sau „Danton” al lui Romain Rolland, „Sîngele lui Danton” de Saint-Georges de Bouchelier sau „Moartea lui Danton” de Georg Buchner. Așadar, „reconstituirea dramatică” a lui „Danton” camilpetrescian nu stă în ecuație cu „reconstituirea”, ci cu „revizuirea istorică”, în virtutea căreia dramaturgul procedează la recuperarea personajului principal din direcție sentimentală. Fiind terorist, dar motivat istoric în timpul masacrelor, contra Teroarei în timpul lui Robespierre și victimă a ei, Danton îi apare ca un sacrificat, ca un mar-

tir. (În realitate, Danton nu voia menținerea Republicii, ci instaurarea unei monarhii constituționale. Numai iureșul evenimentelor l-a făcut să devină republican. Voia „fixarea revoluției” într-un moment în care masele cereau continuarea ei). În intenția lui Camil Petrescu, Robespierre apare umbrat de figura lui Danton. De fapt, nu numai personajul principal pune probleme, ci e-

Mioara-Luiza ZEHAN,

studentă anul I

Facultatea de limba și literatura
română — București

(Continuare în pag. 420)

Drapelor mei prieteni,
Fleuri licenței „Unirea” din
Poznań

Toată drapteea mea - admirația
pentru revista noastră "La școală"
de azi datorită profesorului
Istocher și a mea sunt alinați,
Speranța că ne vom întâlni poate
când și voi sta mult de vorbă.

În umbră și tăcere și de
creșterea și succes la învățătura

fora științei

Centrul Național - 14/15 Școlii

„DANTON“

de CAMIL PETRESCU

(Urmare din pag. 419)

vocarea epocii, a tensiunii momentelor surprinse.

Regizorul Horea Popescu a căutat să se apropie cât mai mult de concepția interpretativă a dramaturgului: piesa e jucată fără cortină și montarea corespunde celor mai moderne exigențe ale genului. Poate cam abuzivă punctarea acțiunilor lui Danton prin prisma realității istorice, prin comentariul benzii de magnetofon care suna cam didactic în încordarea de forțe și temperamente de pe scenă. În felul acesta, „revizuirea istorică”, pe care și-o propunea dramaturgul apare contracarată, uneori, în planul artei urmărit de autor, Danton din piesă fiind mereu confruntat cu cel real, prezentat de istorie.

Lipsurile inerente pentru efortul neobișnuit pe care îl cere o piesă de asemenea grandoare, a cărei reprezentare durează patru ore și jumătate, sînt umbrite de rafinamentul montării, al jocului personajelor ce reînvie nu numai o epocă, dar și drame individuale. Mircea Albulescu realizează în mod excepțional personajul principal, cu o finețe a interpretării ce-l face inegalabil pentru un asemenea rol. Florin Piersic (Camille Desmoulins) își dă, și de această dată, măsura talentului său și oferă admiratorilor încă o dovadă a înțelegerii superioare a eroului întruchipat. Este imposibil de comentat măcar jocul tuturor personajelor principale. Detaliile sînt absorbite de ansamblu și micile inadvertențe sînt neglijabile. Totul respiră artă de cea mai înaltă ținută.

Și Danton și Robespierre (Radu Beligan) și D-na Roland (Carmen Stănescu) și Camille, spre a nu-i aminti decît pe aceștia, devin tipuri umane, angajate polivalent într-un angrenaj vital pentru fiecare din ei, atît ca indivizi, cît și ca actori ai unei etape seismice din istoria omenirii. „Danton”, aplaudată furtunos la fiecare reprezentare, de sala electrizată, reprezintă cu succes dramaturgia noastră și este o dovadă a marilor virtuți ale regizorilor și actorilor români.

Știri externe

LOUVAIN—BELGIA

Centrul cultural românesc

Pliantul trimis și redacției „Revistei noastre” atestă bogata activitate desfășurată aici sub conducerea poetului Mihail Steriade, fost elev al Liceului „Unirea”.

Dintre manifestările înscrise în program, notăm conferințele: „Șefi de stat care au ilustrat cultura română: Nicolae Ceaușescu, Ștefan cel Mare, Neagoe Basarab, Dimitrie Cantemir”; „Femei române celebre: Anna de Noailles, Martha Bibescu, Elena Văcărescu, Clara Haskil, Lola Bobescu, Ana Aslan”; recitalul pianistei Dana Protopopescu, concertul susținut de Lola Bobescu.

PREMIUL I

La faza republicană a Concursului de literatură română „Mihai Eminescu” ediția 1975, eleva Valeria BURIC, anul II A, Liceul pedagogic — Focșani, a obținut premiul I. Colectivul redacțional al „Revistei noastre” o felicită și-i urează noi succese!

CRONICA LICEULUI

● Membrii organizației U.T.C. a anului III A au participat la o interesantă dezbatere pe tema viitorului profil profesional.

● La festivalul de la Bacău, cineclubul „Astral”, de pe lângă Liceul „Unirea”, a obținut două medalii de bronz: una pentru „Reacții de culoare în chimia organică”, filmul lui Constantin Vasiliu, și alta pentru „Orașul de pe malul Begăi”, filmul de debut al lui Gabriel Dulcu. Pentru cei interesați, cineclubul își desfășoară activitatea în fiecare miercuri, între orele 17 și 19.

● În cadrul concursului formațiilor artistice ale liceelor din județul Vrancea, brigada noastră de agitație s-a clasat pe locul III.

Laboratorul chimistului amator

ANALIZAȚI APA

Apa această substanță atît de răspîndită și cunoscută de toată lumea, poate constitui obiectul unor interesante analize. Scopul acestora este de a determina, cantitativ sau calitativ, prezența unor substanțe străine. De exemplu, apa potabilă conține

unele săruri minerale, de regulă săruri de calciu și magneziu, săruri care au un rol determinant în înlăturarea insipidității acesteia și care nu sînt deloc dăunătoare pentru organism. Alteori însă, în cazuri relativ rare, apa poate conține urme de substanțe organice sau bacterii, acest lucru periclitînd într-o măsură mai mică sau mai mare sănătatea organismului.

Determinarea calitativă a substanțelor organice sau a bacteriilor se face relativ simplu. Într-o probă de apă de circa 100 cm³ se introduc cîteva picături de H₂SO₄ și cîteva cristale mici de KMnO₄. Apa va căpăta o culoare slab roz. Dacă la încălzire culoarea va persista înseamnă că

Cristian VALERIU,
anul IV A

(Continuare în pag. 423)

Fizică

SESIZOR DE PREZENȚĂ

Sesizorul descris funcționează pe baza blocării unui oscilator de radiofrecvență, prin modificarea capacității montate în paralel cu circuitul de acord al oscilatorului. Această capacitate este modificată prin apropierea unei persoane de antena sesizoare.

Etajul oscilator este echipat cu tranzistorul T₁ care poate fi P401, P403 EFT 317-319. Blocarea oscilatorului de radiofrecvență va avea ca efect micșorarea curentului de colector al tranzistorului T₁, care va scade implicit polarizarea lui T₂, care poate fi MP 39-41, EFT 125 sau EFT 351-353 prevăzut cu radiator.

Bobina se va realiza pe o carcasă cu miez de ferită cu diametrul de 8-12 mm cu sîrmă Cu Em de 0,15 0,25 mm sistem „mosor”.

Secțiunea A—B va avea 100 spire, iar B—C — 50 de spire.

Releul Rl se va anclanșa la tensiunea de 9 v sub curent de 5—10 mA.

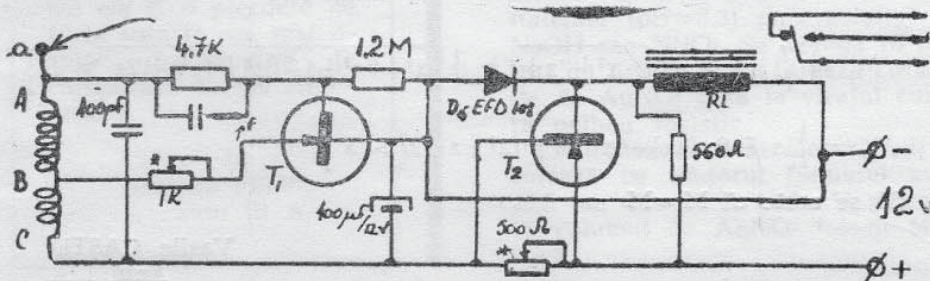
Cu ajutorul rezistențelor notate cu steluță vom regla sau corecta funcționarea montajului și sensibilitatea montajului.

Întrebuințări :

- acționarea unei broaște electromagnetice ;
- paza locuinței sau a unui automobil ;
- funcționarea unor aparate numai în apropierea unor persoane etc.

Lista poate fi completată de fantazia constructorului.

Cornel PANAITE,
anul IV B

Matematică

PROBLEME PROPUSE

Să se stabilească perioada funcției $f(x) = \left(\sqrt{\frac{y^3 - 7y + 11y - 5}{y - 5}} \right)$

$$\times \sin \frac{x}{9996} + \sin 3927^\circ \times \cos \frac{x}{5 \times \operatorname{tg} \left(-\frac{15 \pi}{4} \right)}$$

pentru $y \in \mathbb{R} / y > (+) 1$.

Gheorghe GROSU
Anul I A

1. Să se determine $X \in \mathbb{N}$ din ecuația:

$$\lg \frac{5}{25} \frac{(\sqrt{12335 \cdot 789 \cdot 395})^{987(543 \cdot 21)}}{\sqrt{12345 \cdot 789}} + \lg \frac{25}{5} \frac{(\sqrt{987(543219875)})^{123456789}}{\sqrt{987651321}} =$$

$$= \frac{111111110 \cdot X^3 + X^2 + X}{(X + \sqrt{X+1})(1 - \sqrt{X+1})}$$

2. Lungimea laturilor unui triunghi formează o progresie aritmetică cu rația „r”. Aria triunghiului fiind „S”

să se afle laturile, precum și unghiurile triunghiului. Caz particular: $r=1$; $S=6$.

Teodor MIHALI,
anul II B
Liceul de mecanică nr. 1

Să se afle valoarea expresiei:

$$E(x) = \sqrt[8]{-1 + \sqrt{x + \sqrt{48 - \sqrt{3}}}}$$

pentru:

$$x = 8 - \sqrt{\frac{\cos \alpha \times \operatorname{tg} \alpha}{\operatorname{cosec} \alpha} + \frac{\sin \alpha \times \operatorname{ctg} \alpha}{\sec \alpha}}$$

Dan Dorian ANTON
Anul I A

$$\text{Fie } M_1 = \left\{ x \in \mathbb{R} / \sqrt{x^2 + 9x + 1} + \sqrt{x^4 + 9x^2 + 4 - 6x^3 + 4x^2 - 12x} > 1 \right\}$$

$$\text{și } M_2 = \left\{ x \in \mathbb{R} / |x^2 - 4x + 3| + |x^2 + x + 2| \geq 3 \right\}$$

Să se arate că $M_1 = M_2$

Vasile CAȘTU
Anul I A

Pentru fiecare mulțime M , finită, pentru fiecare relație R inclusă în M^2 , cu proprietățile:

- simetrie;
- inexistența unei submulțimi a lui R de forma

$$\left\{ (a_1, a_2), (a_3, a_3), \dots, (a_{n-1}, a_n), (a_n, a_n) \right\}$$

n mai mare sau egal cu 3, există mulțimile M_1 și M_2 , cu proprietățile:

- reuniunea mulțimilor M_1 și M_2 este mulțimea M ;
- M_1 și M_2 sînt disjuncte;
- apartenența simultană a două elemente, a și b , la una din mulțimile M_1 , M_2 implică neapartenența perechii (a, b) la relația R .

Adrian VEXLER,
anul IV-B

1. Vîrsta Isabelei

O mamă are 4 fete, Isabela este cea mai mare. O prietenă îi spune mamei: „Anul acesta vei avea numărul anilor egal cu totalul anilor celor patru fete”. Mama răspunde: „Da, și peste 9 ani vîrsta mea va fi egală cu totalul anilor celor trei fiice mai mici”. Ce vîrstă are Isabela?

2. Ce mai afacere!

Un vînzător de haine vechi a qăsit, în sfîrșit, un client pentru 2 uniforme, pe care n-a reușit să le vîndă timp îndelungat. Soției sale, el i a spus: „Le-am dat pe amîndouă pentru 210 lei, dar am realizat totuși un beneficiu de 5 la sută”. Curioasă, soția sa vrea să știe la ce preț le cumpărase. El i-a răspuns: „Ei bine! Am avut un cîștig de 10 la sută la cea mai bună dintre ele și o pierdere de 10 la sută la cea mai uzată”. La ce preț le cumpărase el pe amîndouă?

Culese de
Adriana PELIN,
anul III A

Laboratorul chimistului amator

ANALIZAȚI APA

(Urmare din pag. 421)

apa e pură. Dispariția culorii confirmă contaminarea acesteia. Depistarea urmelor de ulei în apă se bazează pe proprietatea acestuia de a forma la suprafața apei o peliculă fină, a cărei prezență e suficientă pentru a împiedica mișcarea unor cristale de camfor. Se pun deci într-un catalizator circa 50 cm³ apă și se lasă să cadă la suprafața ei cîteva cristale de camfor. Dacă acestea capătă o mișcare dezordonată apa nu conține ulei. În caz contrar apa conține ulei.

În sfîrșit iată o analiză cantitativă, ceva mai complicată: determinarea ionilor clorură (Cl⁻) dintr-o cantitate de apă. Pentru aceasta sînt necesari următorii reactivi: fenolftaleină (soluție), acid azotic (HNO₃) 0,2 n, hidroxid de sodiu (NaOH) sol. 0,01 n, cromat de potasiu (K₂CrO₄) sol. 10% și azotat de argint (AgNO₃) sol. 0,1 n.

Cantitatea de ioni clorură (măsurată în mg /dm³) se determină într-o probă de apă adusă la un pH = 8,3, prin titrare cu AgNO₃ în prezența K₂CrO₄. Punctul final al titrării este indicat de apariția colorației galben roșietice a cromatului de argint.

Modul de lucru este următorul: într-un vas Erlenmayer se introduc 100 cm³ probă și se adaugă 2—3 picături fenolftaleină. Se aduce pH-ul soluției la punctul de viraj al fenolftaleinei (pH=8,3) cu soluție de NaOH sau NHO₃. Se adaugă 16 picături de K₂CrO₄ și se titrează cu soluție de AgNO₃ pînă la virajul culorii în galben roșiat.

Cantitatea de ioni clorură se calculează cu ajutorul formulei $x=V \cdot 35,5 \text{ mg Cl}^- / \text{dm}^3$, unde V reprezintă volumul de AgNO₃ folosit la titrare.

Sinteze

Aspecte ale liricii lui NICHITA STANESCU

Nichita Stănescu este un poet despre care s-a scris și se scrie foarte mult. Și asta pe bună dreptate, deoarece este vorba de un poet adevărat, un poet profund original. Nichita Stănescu este un poet-filozof, este un vizionar puternic. Până la el, puțini au dat atâtea înțelesuri noi cuvintelor: „Mai lasă-mă un minut, / Mai lasă-mă o secundă / Mai lasă-mă o frunză, un fir de nisip / Mai lasă-mă o briză, o undă / Mai lasă-mă un anotimp, un an, un timp”. Poezia lui Nichita Stănescu este pur cerebrală și nicidecum „pe moment”; este o poezie gândită prelung, o poezie de meditație. Desigur, nici nu poate fi vorba de jocuri voite de cuvinte (așa cum afirmă unii comentatori literari). Un argument al afirmației noastre sînt și eseurile semnate de poet prin diferite reviste, care nu sînt altceva decît niște „explicații” ale poeziilor, ale ideilor poetice.

Nichita Stănescu este, alături de Sorescu, Păunescu, Ion Alexandru, unul dintre poeții adevărați de astăzi, și asta pentru că el și-a format un stil pe care și-l respectă indiferent de tema tratată.

Două sînt temele fundamentale ale liricii stănesciene: cunoașterea (simbolizată prin cuvînt, literă) și dragostea „leoaica tînără”. Pentru poet,

iubirea aduce după sine desăvîrșirea, perfecțiunea: „Și deodată-n jurul meu / natura se făcu un cerc de-a dura...”. În viziunea poetului, timpul este existență materială și în același timp, suport al iubirii; timpul este stăpînit încins de iubire: „Eu stăteam la o margine-a orei / tu — la cealaltă / ca două toarte de amforă”.

Poezia devine nu numai artă, ci și un prilej de fierbere spirituală, un prilej al întrebării; Nichita Stănescu este un poet al marilor și complicatelor întrebări: „Ai văzut vreodată vreo pasăre / s-o usture aerul pe care-l zboară? / Crezi tu, iubito, că peștele / se zgîrie de apa lui sărată, // Putem noi doi să credem oare, / mirosului că nu se simte bine în nări? / Poți tu, obositor să crezi că fără mine / ai naște un răsărit de stea...” (**Cîntec**). Mai menționăm ca poezii ale întrebărilor: „Poem”, „Invitație la o floare”, „Cîntec fără răspuns”.

În universul poetic al lui Stănescu, noțiunile nu sînt decît ele însele. nu se au decît pe ele însele și nimic altceva: „timp nu are decît timpul”, „adevărații copaci au numai frunze”. Deci după cum se poate cu ușurință observa, din acest punct de vedere, poetul este adeptul laturii metafizice. Un alt aspect al poeziei stă-

nesciene ar mai fi și acela al definițiilor lirice; poetul definește poezia, omul, femeia iubită într-un mod nemăiîntlnit. Iată, pentru exemplificare un fragment din excepționalul poem „*Împotriva cuvintelor*”: „Iubito, tu, / viața mea despre care / nu pot striga / decît lucruri ale trecutului / viață împodobită cu sunete / care-n dată ce sînt / au și fost...” Sau: „Desigur, ea e o brăfără / purtată la mîna de un zeu / ea e mai liniștită spre seară / deși e neliniștită mereu”. Pentru Nichita Stănescu actul cunoașterii echivalează cu existență (materie) și timp: „Cuvintele-tristele / jumătate timp-jumătate lucruri / atît de lucruri încît / nelămuresc timpul / atît de timp / încît adumbresc lucrurile”.

De asemenea, poetul stabilește — liric vorbind — legături între om și legile universale, adică între om și necuprins: „Și în același timp cu noi / se rostogolea în jurul său / ca să ne facă să nu ne pierdem încrederea în timp // iar lucrurile deveniră cosmice...”

Că Nichita Stănescu are un stil al său — inconfundabil — ne-o arată și poeziile în care-și propune să „demaște” o realitate; el face aceasta tocmai prin viziune. Să dăm doar un singur exemplu și anume posibilitatea apariției confuziei, a nesigurătanței: „De departe tu semeni cu maică-mea / cum punctul de departe seamănă cu pasărea / cum de departe secunda seamănă cu ora și clopotul cu biserica... / De departe tu semeni cu maică-mea...” N. Stănescu este un poet care are nu numai stilul lui, ci și universul lui (în care obiectele au voință, sete de cunoaștere, dorință de renunțare la sine) și limbajul lui (străbătut de cuvinte-simbol, cum ar fi: „sfera”, „numerele”, „literele”, „capra”, „cuvintele etc.”).

O altă latură a originalității lui Nichita Stănescu este și asociația de cuvinte, expresia inedită: „eram un sfînt de cal”, „hai vezi-mă și haide lovește-mă”, „ce alb, ce negru de alb”. „Și rămînem roșii în sînge, în foarte sînge / și se topește de noi doi gheața, / și se topește roșu, / și ne durerăm și ne durerăm în durere / rană pe rană / țipăt pe țipăt”.

Indiferent de ceea ce va mai scrie poetul este și rămîne — cum de altfel e și Labiș — un moment răscruce al poeziei românești.

Virgil PANAIT

GÎNDURI

● Unele temple trăiesc atîta timp cît există zeitatea în cinstea căreia au fost ridicate. Cum zeitățile nu sînt invulnerabile, și mai ales nu sînt eterne, e bine să cinștim și efemerul.

● Uitatea e singura apă în care te vezi numai după ce o tulburi.

● E mai mult decît sigur că cei care folosesc amبرا nu se gîndesc la originea mult căutatului parfum.

● Legende spun că urîții, cînd s-au văzut în oglindă pentru prima oară, au spart-o. De unde știau că oglinda nu minte?!

● Prin faptul că nu are nevoie de prea multe argumente, dragostea devine o mică axiomă.

● Frumosul e acel ceva care ne face să vedem și cu cealaltă pereche de ochi, mult mai receptivi și sensibili: ochii minții.

● Ca să ajungi la oglindă, trebuie să faci mai întîi sticla.

● Paradoxal, dar toate fericirile se plătesc prin foarte multe renunțări.

● E o artă să știi să salvezi aparențele prin ridicol.

● Modestia e o mască pentru celălalte calități. De aceea poate fi ușor falsificată.

● Snobismul e cel mai periculos fard al inteligenței.

● Din cupa curată numai pe dinafară nu va sorbi nimeni, niciodată.

● Drumul drept e un drum fără prejudecăți. Dar nu trebuie să disprețuim nici drumul ocolit, care de cele mai multe ori e și cel mai sigur.

● În esență, farmecul căutătorilor de perle nu constă în faptul că le caută pe undeva pe la fundul mării. Constă în faptul că pentru asta, înfruntă un anume risc.

● Fiecare om e în felul lui un Tezeu, care se aventurează în acel labirint fascinant care se cheamă existența fără ajutorul nici unei Ariadne. Ratarea survine atunci cînd apare gratuitatea aventurii supreme, sau altfel spus, cînd se dovedește absurditatea ei.

● Mulți filozofi s-au ratat tocmai fiindcă n-au adoptat paradoxurile. Și în lumină e mult întuneric, sau altfel zis, noaptea există mereu, dar uneori nu se vede din cauza zilei.

Maricel POPA
anul IV C

„Bunica“, fotografie realizată de Elena Cherciu, anul IV

COORDONATOR : prof. Petrache DIMA

COLECTIVUL REDACȚIONAL :

prof. Valeria POPESCU

Adriana PELIN

Aurelia PANAETE

Georgeta BOGDAN

Mihaela POPESCU

Cornelia IACOB

Doina NEAMȚU

Cornelia PRUNESCU

Doinița RUMEGA

Isabela ANDRONIC

Adrian GROZEA

Adrian LUNGU

Gabriel DULCU

Tiberiu DIMA

Vasile CAȘTU

FOTOGRAFI :

Nicolae MOLDOVEANU

Adrian GROZEA

Tiberiu DIMA

TEHNOREDACTARE :

Marius VALENTIN

PAGINATOR :

Iordache MATEI

LINOTIPIȘTI :

Cezar COJOCARU

Petrică HREANU

MAȘINIST TIPĂRITOR :

Ion COJOCEA

REDACȚIA : LICEUL „UNIREA“ FOCSANI

Str. Cezar Bolliac nr. 15 ; telefon 1 56 59

Tiparul: Întreprinderea poligrafică Bacău
Subunitatea Focșani